

brat *francišek* 6

»Češčenje svetnikov nas
spodbuja, da jih v svojem
življenju posnemamo,
zvesteje hodimo za Kristusom
in postajamo čim bolj sveti.«

- ČEŠČENJE SVETNIKOV
- Hrvaški svetnik slovenskega rodu
- SLOVENSKI TABOR OFS V MARIBORU
- Tretji evropski kongres OFS in FRAMA
- S kolesom od Marije do Marije

Urednikova beseda

4

Frančiškova duhovnost

Češčenje svetnikov v Cerkvi

6

Naša evangelizacija

Vendelin Vošnjak

Kaj imata skupnega Friderik Baraga in s. Dorica Sever

11

Frančiškov svetni red

Slovenski tabor OFS v Mariboru

Sklepni dokument kongresa OFS in FRAMA

Tretji evropski kongres OFS in FRAMA

Leonardo da Vinci

26

Iz naših družin

OFS se je povečal za 17 bratov in sester KB Otlica

Sestra Jožica Vidmar z angelske Gore

Najin rožni venec

Od pesmi do slike

34

Mladi Frančišku

FO & FRAMA kapitelj

35

Pravičnost in mir

Vodnjaki za afriko – WELL4AFRICA

36

Korenine in sadovi

Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (42)

40

Sveta dežela

Brezčasne romarske pešpoti

S kolesom od Marije do Marije

Vabilo: Adventni Berlin

46

Razvedrilo

Gobova juha

Nagradna številčnica

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbv/revija_BF

Izdajatelj:

Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbv/

Za založbo:

Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:

Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:

Aleš Porenta

Fotografije:

Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:

Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana

Naklada: 2.200

Naslov uredništva:

Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:

Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;

sklic na 00 700-18.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Poletna jesen se že oblači v zimsko garderobo in mesec november nas vabi k molitvi za vse umrle, da bi bili deležni Božjega usmiljenja. V molitvi pa se obračamo tudi na svetnike, da bi prosili za nas.

Tokratna številka revije Brat Frančišek nam bo spregovorila o češčenju svetnikov v Cerkvi.

V »Naši evangelizaciji« bomo spoznali hrvaškega svetnika slovenskega rodu p. Vendelina Vošnjaka OFM. Vprašali pa se bomo tudi, kaj imata skupnega F.I. Baraga in s. Dorica Sever, ki deluje na daljnem severu med Inuiti.

Poletno dogajanje je bilo pestro na domači in mednarodni ravni, zato pogledajte utrinke z narodnega tabora OFS v Mariboru in evropskega kongresa OFS in FRAMA v Litvi.

Rubrika »Iz naših družin« nam tokrat prinaša novice z Gorenjske in Primorske.

Svetodeželska rubrika pa nam spregovori o peš romanju in kolesarjenju ter nas vabi na nova doživetja.

Babje poletje nam je omogočilo, da so gozdovi oživel zaradi številnih gobarjev, zato je na mestu spodbuda »Pozabljenih spretnosti«, ki nas obogati z receptom za čisto pravo Gobovo juho.

Želim vam dobro pripravo na adventni čas!

Vse dobro!
br. Janez Papa

Češčenje svetnikov v Cerkvi

Častiti svetnike pomeni najprej poveljčevati Boga zaradi njegove slave in milosti, ki se je uveljavila in razodela v svetosti in veličini svetnikov. Ko govorimo o češčenju svetnikov, moramo vedeti, da ima to češčenje tri razsežnosti, in sicer: občudovanje in poveljčevanje velikih nadnaravnih Božjih darov, ki so jih bili svetniki deležni, priporočanje svetnikom ter posnemanje njihovega zgleda. Pri češčenju svetnikov pa se je potrebno najprej jasno zavedati, kako bistvena in velikanska je razlika med tistim češčenjem, ki gre edinole Bogu, in češčenjem svetnikov. Svetnikom nikdar ne izkazujemo »božjega češčenja«, jih ne »molimo« in jih tudi ne smemo moliti. Pač pa molimo k svetnikom, molimo k Mariji, kar pomeni, da se zatekamo k njihovi priprošnji. Tudi če vernik pred svetnikovo ali Marijino podobo kleče moli, se dobro zaveda, da ne moli svetnikov ali Marije, kaj šele njihovih podob. Takšno klečanje je le zunanji izraz priznavanja izrednih odlik in darov, s katerimi je Bog svetnika ali Marijo odlikoval. Obenem je to živ poudarek notranje molitve k svetniku, priporočanja svetnikovi ali Marijini priprošnji. V bogoslužju katoliške Cerkve je ta razlika izražena tako, da pred oltarjem, kjer je tabernakelj, poklekne, kadar gremo mimo, pred podobami Marije in svetnikov pa se samo priklonimo. Mariji

pa gre zaradi njene tesne povezanosti s Kristusom in zgodovino odrešenja višje češčenje kakor drugim svetnikom.

V krščanskem izročilu najdemo prve izrazite sledove češčenja svetnikov sredi 2. stoletja. To se je nanašalo najprej na mučence in na apostole, kmalu potem pa na preroke. V mučencih so prvi kristjani videli uresničen najvišji vzor svetosti. Z največjo skrbnostjo so zbirali relikvije mučencev, postavljali nad njimi oltarje in pozneje cerkve ter skupno obhajali obletnico njihove smrti. Od 4. stoletja dalje pa se da dokazati tudi češčenje drugih svetnikov, ki niso bili mučenci.

Češčenje svetnikov nas spodbuja, da jih v svojem življenju posnemamo, zvesteje hodimo za Kristusom in postajamo čim bolj sveti. Hkrati nas opozarja na resnico, da moremo svoj cilj dosegati le skupaj s celotno Cerkvijo, s tistimi, ki so še na poti, in s tistimi, ki so že na cilju svojega potovanja. Nekrščanski in verskemu življenju pogubni individualizem se ob češčenju svetnikov umika pravemu čutu za skupnost, za celotno »občestvo svetnikov«, ki je tako močno in dejavno živelo v zavesti prvih kristjanov. Duhovno korist imamo od

češčenja svetnikov tudi zato, ker se v Cerkvi moč milosti kaže posebno pri svetnikih. Češčenje svetnikov, ki se mu nujno pridružuje tudi njihovo posnemanje, je močna spodbuda k zvestobi v zares krščanskem življenju.

Pobožnost do svetnikov bi lahko hitro postala površna in plitva, če se ji ne bi pridružilo bogoslužno češčenje, kakor jim ga Cerkev izkazuje. Praznike svetnikov je Cerkev že od prvih časov redno obhajala na njihov smrtni dan. Na grobovih mučencev so mlade cerkvene skupnosti obnavljala svojo gorečnost, ko so obhajale dan njihove mučeniške smrti kot dan njihovega rojstva za nebasa. Češčenje svetnikov se je z neprestanim »dotokom« vedno novih svetnikov v zgodovini krščanstva zelo razbohotilo. Vendar je cerkveno vodstvo vedno poskrbelo za to, da vsaj v »uradnem« bogoslužju svetniško češčenje nikoli ni moglo prekriati Kristusove skrivnosti. Če češčenje svetnikov ohrani pravo mesto in mero, tedaj Kristusove skrivnosti ne postavlja v senco, marveč jo v njenem sijaju in moči kar najlepše razodeva. Zato je imelo in ima svetniško češčenje zelo močan in blagodejen vpliv na resnično pokristjanjevanje vsega človeškega življenja.

K češčenju svetnikov spada tudi zatekanje k njihovi priprošnji. Ko se priporočamo svetnikom, naj prosijo za nas, dejansko priznavamo njihovo odličnost, ki jim pripada zaradi njihove zedinjenosti z Bogom. Zatekanje k priprošnji svetnikov je utemeljeno v verski resnici o občestvu svetnikov, kakor tudi molimo v veroizpovedi. O zatekanju k priprošnji mučencev pričata v 3. stoletju tudi Tertulijan in sv. Ciprijan. Veliko nam o tem povedo starokrščanski napisi na grobovih mučencev, kjer je polno vzkli-

kov k njihovi priprošnji. V 4. in 5. stoletju je v polnem razcvetu že tudi zatekanje k priprošnji nemučencev. Tudi v liturgiji je mnogo besedil, ki pričajo, da so se kristjani že od najstarejših časov priporočali svetnikom, ne le zasebno, ampak tudi pri skupnem bogoslužju. Cerkev nas uči in nam ukazuje, da bi moral vsak katoličan posebej in izrecno častiti svetnike ter se jim priporočati. Prav gotovo se ne bi ujemalo z duhom Cerkve in njenega nauka, če bi kdo gledal na češčenje svetnikov in priporočanje njihovi priprošnji preveč omalovažujoče. Svetniki so namreč neprecenljiva milost, blagoslov in luč za vse kristjane in ves človeški rod.

p. Benedikt Dejan Emberšič, OFM

Vendelin Vošnjak

Hrvaški svetnik
slovenskega rodu

V letošnjem letu je svetništvo rdeča nit katehez za srečanja po krajevnih bratstvih OFS. Celotne kateheze, ki so jih pripravili v mariborskem pokrajinskem bratstvu, so dosegljive na spletni strani OFS, na tem mestu pa je v vsaki številki Brata Frančiška le krajša spodbuda ob enem izmed predstavljenih slovenskih svetniških kandidatov.

Konstitucije OFS, člen 20:

- ☞ Ko se trudijo graditi Božje kraljestvo v časnih resničnostih in razmerah, bratje in sestre OFS živijo svojo pripadnost Cerkvi in družbi kot nedeljivo resničnost svoje poklicanosti.
- ☞ Kot prvi in temeljni prispevek h gradnji bolj pravičnega in bratskega sveta se trudijo za marljivo izpolnjevanje svojih delovnih obveznosti in si prizadevajo za ustrezno strokovno izpopolnjevanje. V istem duhu služenja prevzemajo svoje socialne in družbene odgovornosti.

Svetopisemski odlomek – Rim 12,12-16

Veselite se v upanju, potrpite v stiski, vztrajajte v molitvi, bodite soudeleženi v potrebah svetih, gojite gostoljubje. Blagoslovajte tiste, ki vas preganjajo, blagoslovajte in ne preklinjajte jih. Veselite se s tistimi, ki se veselijo, in jokajte s tistimi, ki jočejo. Drug o drugem imejte isto mišljenje, ne razmišljajte o visokih stvarih, marveč se prilagajajte skromnim. Ne imejte se v svojih očeh za pametne.

Kratek življenjepis

Pater Vendelin Vošnjak bo hrvaški svetnik, ker je škofijski postopek, s katerim se začenja pot do uradne razglasitve za blaženega in svetnika, potekal v Zagrebu, kjer je ta svetniški redovnik veliko let živel in deloval.

Zakaj pa potem govorimo o njem med slovenskimi svetniki? Zato, ker mu je zibelka tekla na slovenskih tleh. Rojen je bil 13. septembra 1861 v vasi Konovo pri Velenju kot brat dvojček. Otrokoma so starši dali imeni Mihael in Matej in sta bila še isti dan krščena v župnijski cerkvi sv. Martina. Oče Pavel je bil krojač in potomec prednikov, ki so davnega leta 1520 pribežali v te kraje iz Bosne, zato so se pisali Bošnjak, iz česar je kasneje nastal priimek Vošnjak.

Mama Ida je imela enak dekliški priimek. Prvorojence ma sta se pridružila še sestra Marija in brat Vinko. Po smrti zelo dobre žene Ide se je Pavel drugič poročil in iz tega zakona se je rodilo pet otrok. Žena Antonija ni delala razlik med svojimi otroki in tistimi iz prvega zakona. Družino je povezovala vsakdanja skupna molitev.

Po končani osnovni šoli je Mihael odšel na Ptuj, kjer je deloval njegov prastric dr. Ivan Vošnjak. Tu je končal nižjo gimnazijo. Že takrat se je v njem prebujal duhovniški poklic. Na svoj sedemnajsti rojstni dan je potrkal na vrata samostana manjših bratov frančiškanov v Zagrebu in prosil za sprejem. Dobil je redovno ime Vendelin. Študij teologije je z veliko vestnostjo opravil v madžarskem mestu Pecs in v Gradcu, kjer je leta 1884 prejel mašniško posvečenje. Novo mašo je pel v rojstni župniji sv. Martina v Velenju. Mlademu patru so redovni predstojniki zaupali odgovorno nalogo: devet let je bil vzgojitelj bogoslovcev, ki jim je tudi predaval filozofijo. Leta 1895 je postal gvardijan zagrebškega frančiškanskega samostana.

Ko je papež Leon XIII. (tudi sam tretjerednik) leta 1897 predpisal prenovo frančiškanskega reda, je bil p. Vendelin brž pripravljen to prenovo izpeljati v samostanih v Zagrebu in Peczu, čeprav so se mnogi redovniki temu upirali. Obnova frančiškanskega življenja je bila težka, a je uspela. Zato si je p. Vendelin zaslužil častni naziv »oče province«. Ko je bila leta 1900 ustanovljena samostojna hrvaška provinca sv. Cirila in Metoda, je p. Vendelin postal njen prvi provincial (kasneje je to službo opravljal še tri mandate).

Bratom v 22 skupnostih je postal pravi oče. Posebno skrb je posvetil redovnim poklicem, njihovi vzgoji in izobrazbi. Kot redovnik je bil drugim vzor in kažipot. Kasneje je bil gvardijan v božjepotnem svetišču na Trsatu in v Zagrebu. Bil je priljubljen spovednik in duhovni voditelj. Bil je drobne postave in vse življenje krhkega zdravja. Moč za svoje delovanje je črpal v zbrani molitvi. Spovednica mu je bila »katedra ljubezni«. Bil je iskan svetovalec na generalnih kapitljih, v vsakodnevem življenju pa popoln človek. Njegovo življenje je potekalo v znamenju žive vere in goreče ljubezni, potopljeno je bilo v molitev in usmerjeno v evharistijo. Umrl je v zagrebškem samostanu v duhu svetosti 18. marca 1933, na predvečer praznika sv. Jožefa. Njegov proces za beatifikacijo se bliža koncu.

Nekaj njegovih misli:

Molitev je tisto močno orožje, ki kristjanu vedno zagotavlja zmago nad vsakim sovražnikom. Molitev je tisti močni kruh, ki nas krepi vse življenje na naši poti do gore Gospodove.

Molk je svetišče pravične duše, kjer stanuje Bog.

Kakor v ogrevanem prostoru hitro zmanjkuje toplote, če se vrata pogosto

odpirajo, tako uhaja ves dar pobožnosti, srce se izprazni in v duši ugasnejo dobre misli, če kdo veliko govori.

Vse naše veselje ni nič drugega kot prečudovit odsev neizmerne Božjega bistva. Vse veselje nam kliče: bodite popolni! On je neskončna ljubezen, katera ne prenese najmanjše stvari, ki se ne bi skladala z njegovo sveto voljo.

Svetnik danes

Pater Vendelin je vse svoje življenje hrepenel po svetosti. O njem je ostal zapis: »Njegov asketski lik, duh molitve in kreposti, ki so ga krasile, so pri drugih vzbujale globoko spoštovanje. Veljal je za svetega redovnika in duhovnika. Glas o njegovi svetosti pa ni ostal le znotraj samostanskih zidov, ampak se je razširil do škofa, škofijskih duhovnikov, drugih redovnikov in do vsega vernega ljudstva.« Kot tak nam je danes lahko zgled, kako težiti k svetosti znotraj vsakdanjega, nič kaj posebnega življenja. Hkrati pa nas s svojo zavzetostjo in pripravljenostjo na prenovu vabi, da tudi sami začnemo znova, iščemo nove poti, kako slediti Kristusu danes.

Molitev

Vsemogočni, večni, pravični in usmiljeni Bog,
daj nam ubogim, da bomo zaradi tebe delali,
kar vemo, da hočeš,
in vedno hoteli, kar je tebi všeč;
da bomo notranje očiščeni, notranje razsvetljeni
in vžgani z ognjem Svetega Duha
mogli hoditi po stopinjah tvojega ljubljenega Sina,
našega Gospoda Jezusa Kristusa,
in le po tvoji milosti priti k tebi, Najvišji;
ti, ki v popolni Trojici nedeljivo Eden
živiš in kraljuješ v slavi, vsemogočni Bog,
na vse veke vekov.
Amen.

Kaj imata skupnega Friderik Baraga in s. Dorica Sever

Življenje me uči, da kdor hodi za Gospodom, zanj ni naključij. Vse ima svoj smisel in razlog, kar se sčasoma pokaže. Celotno branje knjig, ki mi je že od otroštva blizu, Gospod pogosto uporabi, da bi ga oznanjala.

To poletje sem bila deležna več lepih odzivov z oratorijev, predvsem mi je ostalo v spominu kar so mladi povedali navdušenega o Frideriku Baragu. Odločila sem se, da preberem knjigo o njem. Lotila sem se njegovega prvega življenjepisa in moje srce se je ogrelo ob tem velikem misijonarju. Ko sem po beljenju knjižnice urejala knjige, sem našla v naši knjižnici še dve knjigi o njem. Seveda sem brez pomišljanja vzela v roke še drugo in tretjo. Pravzaprav je težko v nekaj vrstic strniti veličino njegovega življenja. Njegova izročitev Gospodu je bila brezpogojna. Dar vere, ki ga je

prejel, je želel deliti z vsakomer, ki je bil odprt za Gospodovo besedo. Že tukaj v Sloveniji je na dveh župnijah, kjer je bil kaplan, pustil pečat misijonarja. Oznanjal je Boga, ki je ljubezen, ki je usmiljen. Ker so župljani včasih raje šli k spovedi k njemu kot k župniku, je moral kmalu zapustiti najprej eno in potem še drugo župnijo. Zaradi širine njegovega srca ga je Gospod poklical, da bi ga oznanjal Indijancem. Ko je v katoliškem časopisu prebral, da iščejo misijonarje v Ameriki, si je vzel čas za razločevanje. Po molitvi in pogovoru s škofom je prepoznal, da ga Gospod kliče v misijone. Ker je že v času študija prava na Dunaju kdaj prišel peš v Ljubljano in se vmes ustavil še v Budimpešti, mu je tudi v Kanadi, ki je bila več kot pol leta pokrita s snegom, športni duh prišel še kako prav. Sploh v prvih letih misijonarjenja med Indijanci so bile v zimskih mesecih Baragovo edino »prevozno sredstvo« krpelje, s katerimi je bilo posebno težko hoditi, ko je zapadel svež sneg. Tako je bil sposoben

prehoditi tudi 350 km, da je šel obiskat in mazilit bolno Indijanko. Seveda je treba vzeti v zakup še veter, spanje na prostem, včasih tudi pomanjkanje hrane ali dejstvo, da je šel na pot kdaj brez spremljevalca. Vse to je Baraga zmožel, ker je prisrčno ljubil Gospoda. Zaupal mu je do te mere, da je verjel, kako ga bo Gospod ohranil tudi v trenutkih, ko je človeško gledano vse govorilo o tem, da zaradi utrujenosti in mraza ne bo zmožel poti do indijanskega naselja. A Baraga ni vzljubil le Indijancev, vzljubil je tudi sneg in led, ki sta ga stala včasih nečloveških naporov, da je lahko maševal in spovedoval.

Pa bo kdo ob tem dejal, da danes ne najdeš več misijonarjev, ki bi bili pripravljeni zapustiti naše udobje in varnost ter šli živeti v tako ekstremne razmere. Da temu ni tako, veste mnogi, saj Gospod še vedno kliče misijonarje, da zapustijo zaradi evangelija domačnost in prijatelje ter se odpravijo v neznano. Sestro Dorico Sever je poklical Gospod

pred 20 leti, da bi svoje življenje podarila Inuitom, ki živijo še bolj na severu Kanade, kot je bil Baraga. Najprej se je naprej pogumno učila inuitskega jezika, spoznavala njihovo kulturo in se privajala na temperature do -50 stopinj. Kakor Baraga je tudi ona poleg Inuitov vzljubila sneg in tišino teh odmaknjenih krajev, saj so brez snega le v juliju in avgustu. Odkar se je naučila jezika, skrbi za pripravo bogoslužja, katehezo in pripravo na zakramente. Ob nedeljah vodi bogoslužje, saj duhovnik pride maševat le nekajkrat na leto. Poleg tega se intenzivno posveča tudi

formaciji katehistov, ki opravljajo vse zgoraj naštetе dejavnosti v krščanskih skupnostih, kjer ni niti duhovnika niti sester. Letos se bo ponovno selila v nov misijon. V februarju je pisala v Misijonskih obzorjih, da prosi za dar uboge vdove, saj je potrebno na tem novem misijonu urediti tako hišo za bivanje kakor tudi bogoslužne prostore. Tudi vsak od nas je lahko misijonar, najprej tako, da z molitvijo zanjo podpre ta novi misijon. Če pa bi želel kdo pomagati tudi s svojim darom, pa lahko nakaže dar za s. Dorico na Misijonsko pisarno.

Sneg, nenavaden jezik, tišina, osamljenost so bile tako Baragove spremljevalke kakor tudi spremljevalke s. Dorice. A Gospod daje tistemu, ki se mu izroči do konca, tudi svoj mir, ljubezen, neizmerno veselje, ko v služenju bratov in sester pozablja nase, da bi prinesel veselo vest odrešenja. Naj bo njuno darovano življenje tudi nam v spodbudo, da bi Gospodu darovali svoje težave in stiske, pa tudi svoje delo, trud in veselje.

s. Metka Kos, FMM

Slovenski tabor OFS v Mariboru

Ob dnevu državnosti, 25. junija 2018

Desetletja smo se sestre in bratje Frančiškove družine srečevali vsako leto na romanju Frančiškove družine iz vse Slovenije. Obiskovali smo romarska svetišča enkrat v eni škofiji, drugič v drugi. Bilo nam je lepo, do kakšnih ožjih stikov pa seveda ni prišlo.

Prav zaradi tega so se zgodila Pokrajinska bratstva: mariborske, ljubljanske in primorske škofije. Štajerci smo razmišljali o prvem slovenskem taboru leta 1907 na Ptujju. Ptujski tabor je zanetil ogenj v Ljubljani, Novem mestu in še drugod.

In štajerske Frančiškove buče so sklenile, naj se v Pokrajinskem bratstvu

(PB) mariborske nadškofije zgodi Frančiškov tabor. Pa se zgodovina ponovi: nastala sta še ljubljanski in primorski tabor. Na taborih pa so bratje in sestre v PS OFS sklenili, da bi bilo dobro, če bi se vseeno bratstva PS srečala vsaj vsakih pet let.

Letos je bil na vrsti, da pripravi narodno srečanje, pokrajinski svet OFS Maribor. Iskali smo primerno lokacijo. In tako smo se sestre in bratje iz cele

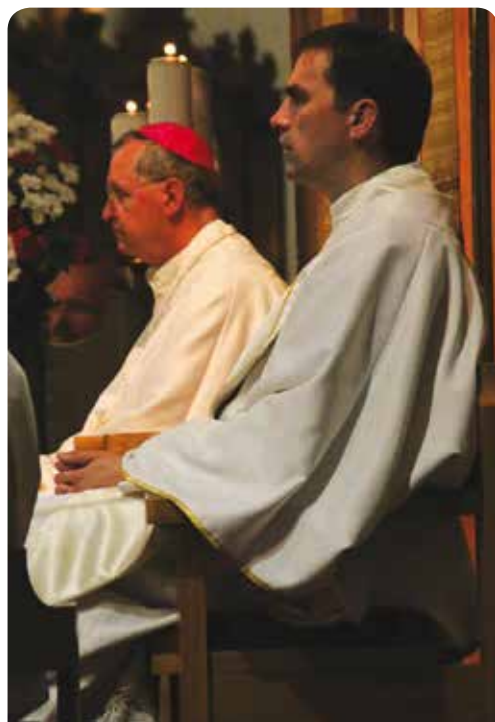
Slovenije znašli »v totem lepem Maribori«. Zelo posrečen je bil plakat z glavno temo »Od evangelija v življenje«. Morda je bila Božja volja, da smo se znašli pri Slomškovem grobu v stolnici. Nobeno srečanje še ni bilo temu podobno:

- ☞ Tako je deževalo, da je prvi del moral potekati v stolnici.
- ☞ Nismo še imeli vseslovenskega tabora, na katerem bi bila posvečena

dva diakona in novomašnik, minorit p. Rufin V. Predikaka od sv. Jurija na Ptuju. Za mnoge sestre in brate je bilo mašniško posvečenje nekaj, kar so prvič doživeli.

Po posvečenju smo se Frančiškovi napotili k Materi usmiljenja v frančiškansko baziliko, ki je čudovito obnovljena. Bratje frančiškani in njihovo KB so nas

prijazno sprejeli in pogostili z okusno hrano, pijačo in dobrimi česnjami. Sestre in bratje so imeli možnost navaliti na dobro pecivo, se odločiti za delavnice ali ostati na klepetu.

Ob 14h smo se zbrali v baziliki, ki je bila skoraj polna. S. Dorica je s svojo kleno besedo izzvala gostjo Milado Kalezić, pravoslavno pričevalko o svoji poti do vere. Zame je oseba, ki ji je globoka vera požlahtnila vse njeno bitje. Kapucinski brat Jaroslav Knežević je s svojo mehko besedo na široko odstrl globino duhovnega sveta ter pristal na pristnih Frančiškovih obzorjih. P. Janez Ferlež pa je kot vedno navdušil s svojo prehojeno potjo, pripovedjo, kako je zlezal pod okrilje sv. Frančiška v minoritski red. Kot Frančiškov trubadur nas je opogumil za Frančiškovo bratstvo.

Nekaj posebnega so bila oznanila, ki smo jih kasneje dobili pri izhodu iz cerkve. Naj živijo nove ideje.

Br. Franci Kovše pa nas je ob koncu z brati popolnoma raznežil z litanijami po posebnem napevu. Čudovite orgle pa so bile v rokah Cecilije. Rajsko doživetje. Zelo na kratko bi o dnevu lahko rekel: Splača se biti Frančiškov.

p. Tarzicij Kolenko, OFMConv

Sklepni dokument kongresa OFS in FRAMA

Dragi bratje in sestre, naj vam Gospod da svoj mir!

Z vami želimo deliti veselje ob praznovanju 3. evropskega kongresa OFS in FRAMA, ki se je odvijal od 20. do 26. avgusta 2018 v Kaunasu v Litvi in na drugih duhovno pomembnih mestih v Litvi.

Kongres je bil popotniški. Zelo prijetna in navdihujoča je bila izkušnja, ko smo obiskali več različnih krajev, se srečali s tamkajšnjimi brati in sestrami, za kratek čas živeli z njimi in spoznali življenje drug drugega.

Danes večkrat slišimo, da je Evropa v krizi: naše vrednote, zgodovinske in duhovne korenine so pred izzivi, sekularizem in individualizem ogrožata človeško dostojanstvo in vrednote človeškega življenja, nekateri naši bratje in sestre se soočajo tudi z vojno in terorizmom. Med kongresom se je okrepilo

naše prepričanje, da se naš kontinent lahko obnovi in da pri tem tudi mi igramo pomembno vlogo.

Kongres smo odprli z obhajanjem evharistične daritve v baziliki v Kaunasu. Daroval jo je škof Lionginas Virbalas, jezuit, ki nas je zelo toplo pozdravil. Prvi večer smo se spoznali, poleg tega pa smo tudi poskušali narodne jedi, ki so jih udeleženci kongresa prinesli s seboj.

Prvi delovni dan je bil osredotočen na vzgojo. Generalni duhovni asistent minorit brat Alfred Parambathu nam je s preprostimi, a globokimi besedami predstavil simbole, ki jih lahko najdemo za Jezusovimi besedami v Janezovem evangeliju (Jn 7,38), ki so bile tudi geslo kongresa in poskušal odgovoriti na vprašanje, kaj pomenijo za nas, Frančiškove, v današnjem svetu: **Kdor veruje vame, bodo iz njegovega osrčja tekle reke žive vode.**

Spoznali smo, da po Kristusovem trpljenju in vstajenju živi v nas Sveti Duh in tako postajamo izvir Duha. Voda je element, ki vzdržuje življenje in je zato simbol Svetega Duha: če zmremo živeti v Duhu, bomo zagotovo prinašali življenje, četudi se bomo znašli sredi puščave. Tega ne smemo razumeti samo

v duhovnem pomenu: Frančiškovi se moramo odpreti in ponuditi pomoč svojim bližnjim, ki so v stiski. Br. Alfred nas je povabil, naj pokažemo svojo vero v majhnih dejanjih vere, ne samo v času kongresa, marveč tudi vedno, ko hodimo po ulicah, ko komu pomagamo, služimo, smo z družinami ipd., pa tudi vedno, ko se vrnemo domov, k svojim družinam in bratstvom. Piti vodo, ki nam jo da Jezus, pomeni postajati vedno bolj kot On, biti izvir Svetega Duha, če mu pustimo delati v nas in po nas.

V teh dneh smo vse to izkusili. To zaključno poročilo želi podeliti z vami nekatere od darov Svetega Duha, ki smo jih prejeli. Vero, upanje in ljubezen, ki smo jih prejeli na kongresu, želimo deliti naprej v našem vsakodnevem življenju. Na ta način, tako upamo, bo Sveti Duh živel v nas in nas bo vodil v konkretna dejanja in pričevanja, v skladu z mislijo iz evangelija, ki smo jo poklicani živeti: **Kdor veruje vame, bodo iz njegovega osrčja tekle reke žive vode.** Na kongresu smo dobili odgovor na ta klic – tako na osebni kot na skupni ravni. Klic, ki bo pogasil našo žejo z živo vodo, ki nam jo bo preskrbel Sveti Duh. Sprejeli smo vabilo, da naj se vrnemo k prvotni ljubezni, k bistvu karizme svetega Frančiška, iz katere prihaja milost in odgovornost za pričevanje.

Čutimo potrebo po poglobitvi svoje frančiškove poklicanosti in po potrditvi svoje identitete Frančiškovega svetnega reda in FRAMA z življenjem na globok in pristen način. Tako se bomo odvrnili od skušnjave po praznem ak-

tivizmu – to je delu brez Svetega Duha in brez zvestobe. Prizadevali si bomo za odnos z Jezusom, kot sta nas spodbudila brata Gintaras in Antanas Blužas v božjepotnem središču Šiluva.

Med prikazovanjem v tem kraju je Devica Marija dejala: »Nekoč se bo tukaj častil moj Sin. Zdaj orjejo in sejejo.« Zavezani smo k temu, da ne dovolimo, da bi Evropa postala kraj, kjer se veliko dela, vendar ne za odrešenje naših bližnjih in nas samih.

Šiluva je svet kraj in pričuje o moči vere. Litovci so ob materinski skrbi Device Marije bili sposobni premagati težave v hudih časih reformacije in pozneje komunizma. Danes v času hitro rastoče sekularizacije ni samo središče litovskih katoličanov in prizadevanja za svobodo, marveč tudi vir duhovne moči za Evropo in ves svet.

Tudi obisk Hriba križev je bil pričevanje v moč križa in vere. Trdno upamo, da bo Križ evropske Frančiškove družine, ki je bil postavljen in blagoslovljen na tem svetem kraju v spomin na za kongres, predstavljal združeno moč in trdnost karizme OFS, FRAMA in vseh članov Frančiškove družine.

Z izbiro življenja po evangeliju bomo obnovili svojo duhovno dimenzijo. Obnovili bomo tudi resničen občutek za človeške vrednote, biti brat in sestra vsemu stvarstvu, kar nas bo vodilo v konkretna dejanja ljubezni do bližnjega.

Kdor veruje v me, bodo iz njegovega osrčja tekle reke žive vode.

Na kongresu, ki se ga je udeležilo 130 predstavnikov 24 evropskih držav in okoli 30 članov pripravljalnega odbora, je prišlo do mnogih izmenjav bogatih izkušenj. Vse to je pokazalo, da je vedno možno vzpostaviti odnos med ljudmi z različno tradicijo, navadami in kulturo, poleg že tako prisotne bližine zaradi iste vere in frančiškove poklicanosti, in da so te povezave zelo dragocene. Žeja po življenju v skupnosti je prisotna v srcu vsake osebe, vendar pogosto skušnjava osebnega bogatenja in individualizma vodi v osamljenost in ustvarja razdaljo, ko se bojimo drugih, ne glede na to, ali so daleč ali blizu, če so nam podobni ali ne. Če se hočemo z nekom srečati, se mu približati, to velikokrat zahteva pogum, včasih celo trpljenje – vendar, kakor je Filip poklical Natanaela, se izplača priti in pogledati. V tem smislu nas je škof Kęstutis Kėvalas pozival, naj gledamo s svojimi očmi ne samo Litvo, marveč dela Svetega Duha in postanemo evropski apostoli dobre novice. To smo uresničili zvečer v Kaunasu v večeru evangelizacije s pomočjo uličnega evangelizijskega plesa in slavljenja

Podoba vode je spremljala kongres in postala dar, ki zagotavlja mir in pravičnost, če smo razpoložljivi za spoznanje, da voda ne deli, marveč povezuje oba bregova reke. Želimo stopiti iz sebe in doseči druge, tako kot močan vrec vode brizgne iz skale. Zasidrani v novem odnosu z Bogom (pokončni krak), bomo mogli obnoviti naše odnose z našimi sosedi in družino (prečni krak). Čutimo, da je to morda edina čvrsta podlaga za dela usmiljenja, s katerimi bomo dosegli pravičnost, mir in varovanje stvarstva. Med pogovori v skupinah

smo slišali za mnoge navdušujoče izkušnje v različnih deželah, kje uresničujejo različne socialne spodbude. Ena izmed pomembnih pobud je projekt Vodnjak za Afriko (Well4Africa), ki jo je začelo litovsko narodno bratstvo OFS in FRAME in predlagalo vsem bratstvom OFS v Evropi, da bi postal ta projekt konkreten sad kongresa.

Udeleženci kongresa smo imeli tudi priložnost, da smo pokazali konkretno ljubezen do Boga in do bližnjih z obiskom različnih oblik socialne pomoči in smo se tudi vključili v delo. Razumeli smo, da se vsaka oblika pomoči drugim začne s spremembo srca – s pokoro in spreobrnjenjem. Tako bo Sveti Duh delal v vseh naših dejanjih in pobudah kot glavni in edini arhitekt naših projektov na način, da bomo mi in naše delo ostali preprosti, vendar učinkoviti.

Kdor veruje v me, bodo iz njegovega osrčja tekle reke žive vode.

Na osnovi izkušenj med kongresom pozivamo vsa bratstva OFS in FRAME v Evropi, naj postanejo bolj konkretna. Ne bodimo osredotočeni samo na vertikalni in horizontalni krak življenja (Tau) v duhovnem smislu, ampak si prizadevajmo za večjo globino in širino v vsakdanjem življenju.

Na vas se obračamo z naslednjimi predlogi v želji, da bi vas navdihnili:

Odprite se, da se bo živa voda lahko razlila: ne obračajte se v preteklost, na

načine, »saj se je vedno tako delalo« – ne pustite, da bi se Sveti Duh zaletaval v zaprta okna!

Odprite svojega duha in roke bližnjim, ki stojijo pred vami in ne bojte se stopiti v stik z njimi. Izboljšajte komunikacijo, tako znotraj Frančiškove družine kot zunaj nje.

Poudarjajte pomen človeškega dostojanstva, na primer z odkritim spodbujanjem evropskih voditeljev (morda s pismom, ki bi ga jim napisali). To bi lahko bil skupen projekt OFS in FRAME v Evropi.

Naj vam bo mar za prihodnost naše družbe – na primer, vključite se v vzgojo otrok in mladine in sodelujte s šolo in družinami ter s tem pokažite, da je pomembno biti zavezan lokalni skupnosti.

Še enkrat poudarjamo: vemo, da se morajo vse te zelo pomembne pobude začeti z molitvijo, slavljenjem in tiho kontemplacijo – od katerih smo morda zadnjo nekoliko pogrešali na kongresu. Na tem mestu se želimo spomniti zgleda svete Klare Asiške, ki je v svojem življenju uspela ustvariti ravnotežje med akcijo in kontemplacijo.

Iz vsega srca se zahvaljujemo OFS in FRAME v Litvi za ogromno delo in izjemno organizacijo. Pripravili ste nam navdihujoče dneve in pokazali, da je Frančiškov duh živ!

To poslanico želimo končati z molitvijo k Mariji, Božji Materi. Od začetka do konca kongresa je bila z nami – njena podoba, ikona Kraljice Frančiškove družine bo nadaljevala svoje potovanje po Frančiškovih družinah Evrope. Njena pripravljenost, da je vedno pristala na Božje pobude, je za nas navdih. Naj bo vedno z nami in nam pomaga, da bomo živeli v resničnem Frančiškovem duhu.

Kaunas, 26. avgusta 2018.

Tretji evropski kongres OFS in FRAMA

»Kdor veruje vame, bodo iz njegovega osrčja tekle reke žive vode ...«

Od 20. do 26. avgusta 2018 je bil v Litvi Tretji evropski kongres OFS in FRAME, ki smo se ga udeležili tudi predstavniki Frančiškovega svetnega reda in Frančiškove mladine iz Slovenije. Naše zastopstvo na kongresu, ki so se ga udeležili predstavniki 23 narodnih bratstev, je bilo med bolj številnimi. FRAMA so zastopali Valentina Čermelj, Neža Tomažič, Nejc Presečnik in p. Janez Papa OFM, OFS Slovenije pa predsednik narodnega sveta br. Metod Trajbarič, mednarodna svetovalka v NS s. Doroteja Emeršič, tajnica NS s. Fani Pečar, narodni duhovni asistent br. Primož Kovač, OFM Cap in odgovorni za vzgojo v NS br. Mirko Potočnik. Po tehtnem razmisleku smo se v Narodnem svetu odločili, da bo najboljša, če se v Litvo odpeljemo z najetimi kombijem.

Organizacijo kongresa je vodstvo CIOFS zaupalo sestram in bratom iz Litve, ki so se tri leta intenzivno pripravljali na ta doslej največji dogodek za Frančiškov svetni red in Frančiškovo mladino v Litvi. Kljub temu pa so bili, kot je povedala njihova predsednica Virginija Mickute, OFS, slab mesec

pred pričetkom v strahu, da ni še nič pripravljeno. Ta strah je bil povsem neupravičen, ker sta bila s pomočjo Svetega Duha ter izjemnih mladih in malo manj mladih gostiteljev organizacija in potek kongresa brezhibna.

Za kongres so si gostitelji zastavili štiri cilje: pogovoriti se o osrednji temi kongresa, srečati se s sestrami in brati, čim bolje predstaviti svojo deželo ter omogočiti, da spoznamo ljudi iz te nam zelo oddaljene baltske dežele. Vse to dogajanje so s prenosi v živo po spletu približali tudi sestram in bratom po svetu.

Molitev, češčenje Najsvetejšega in svete maše so bile središče vsakega dne. V vse to pa so vključili tudi t.i. socialne aktivnosti in evangelizacijo oziroma oznanjevanje. Udeleženci kongresa smo bili ob zaključku soglasni, da jim je vse zastavljene cilje uspelo doseči.

O vsem dogajanju in naših vtisih s kongresa in tudi poti smo vsak dan poročali na naši spletni strani in na Facebooku. Kar precej naših sester in bratov nas je tako lahko v molitvi spremljalo. Še vedno pa si lahko najpomembnejše dogodke kongresa ogledajo v posnetkih na spletu. Hvala Bogu tudi za sodobno tehniko!

Nedelja. Pot smo začeli v Ljubljani, v Mariboru pa smo se vsi zbrali pri sveti maši. Odločitev, da gremo s kombijem, je bila dobra, saj smo se tako že po poti dobro spoznali med seboj, pa tudi veliko več smo videli, ko smo se peljali skozi Avstrijo, Češko in Poljsko. Ker je bilo ob poti, smo se ustavili pri Materi Božji v Čestohovi, nato pa nadaljevali do predmestja Varšave, kjer smo prvi dan prenočili pri sestrah FMM.

V Kaunasu, kamor smo naslednji dan prispeli z rahlo zamudo, so nas zelo prijazno sprejeli in opremili. Vsi udeleženci smo prejeli osebni karton z imenom in državo, od koder smo prišli, nanj pa smo kasneje vpisali še druge podatke (namestitve v Kaunasu in pri družinah v Kretingi, pogovorna skupina, delovna skupina, skupina za ogled, barva avtobusa), ki so zelo olajšali delo organizatorjem.

Vsak dan kongresa je bil nekaj posebnega in vse je bilo podrobno napisano v posebni kongresni knjižici v angleškem in italijanskem jeziku. To sta bila tudi uradna jezika na kongresu. Organizatorji so poskrbeli za simultano prevajanje še v ruščino in litovski jezik, ki je nam popolnoma nerazumljiv. Vsem dnevom so bile skupne molitve hvalnic in večernic ter svete maše. Vse dni smo lahko poslušali lepo igranje in petje mladih Litovcev ter zraven prepevali himno kongresa *Rivers of Living Water* (Reke žive vode) in druge pesmi, ki so jih nekateri že poznali, drugi pa smo se jih skušali naučiti.

Ponedeljek. Prvi dan kongresa je bil namenjen spoznavanju. V programu z naslovom *Večer narodov* so v kratke video posnetke pokrajine in znamenitosti posameznih držav vključili osnovne podatke o narodnih in krajevnih bratstvih

OFS in FRAMA. Katera država je predstavljena, pa smo morali uganiti. Naša je bila »skrita« v vprašanju: »Kje živijo ljudje, ki imajo najbolj radi čebele?«

Spoznali smo tudi naše gostitelje, člane litovskega narodnega sveta OFS in prostovoljce iz Frančiškove mladine, ki so nam bili vse dni na voljo, če smo kaj potrebovali, in so poskrbeli tudi za vso prehrano.

Torek je bil najbolj »deloven«. Vsak dan smo pričeli s hvalnicami, zaključili pa z večernicami. Ta dan smo temu dodali še dopoldansko in večerno slavljenje ter pričevanje. V drugem delu dopoldneva smo prisluhnili enemu izmed generalnih duhovnih asistentov, p. Alfredu Parambakamthu, ki je doma iz Indije. V zelo globokem in sistematičnem nagovoru je razčlenil začetek in izvor ter pomen gesla tega kongresa: »Kdor veruje vame, bodo iz njegovega osrčja tekla reke žive vode (Jn 7,38). Voda je zelo pomembna prvina. V tem primeru simbolizira Svetega Duha, ker je v njej življenje. Poleg vode ga pred-

stavljajo še druge, zelo enostavne reči: veter, luč, ogenj, olje, novo vino ... Natančneje je predstavil podobo na znaku kongresa: zaznamuje ga rana v srcu križanega Jezusa, iz nje pa teče sedem studencev kot sedem zakramentov. Ta tok je živ in oživlja, On pa umira, da bo vstal in bomo živeli v Njem. Živeti v Kristusu pomeni živeti v Svetem Duhu.

Sledilo je delo po skupinah, v katerih smo se spraševali, ali smo mi sami in naša bratstva rodovitni, ter snovali predloge. Po kosilu je Benas Ulevicius poglobljeno razmišljal o klicu: Pridi, Sveti Duh! Izpostavil je misel, da Sveti Duh

predstavlja upanje, da obstaja življenje, ki je mnogo boljše – simbolizira ga golob, ki je po potopu oznanil življenje.

Večerno sveto mašo je vodil litovski frančiškan p. Antonas Blužas, ki je bil vse dni glavni povezovalec in koordinator kongresa. Dan smo zaključili s slavljenjem, med katerim je prejšnji italijanski narodni predsednik z nami podelil pričevanje o tem, kako ga je Bog vodil po Frančiškovi poti.

Sreda. Med potjo v Kretingo, kjer smo bili dve noči gostje pri domačinih, smo poromali k Materi Božji v Siluvo. Ta Marijina pot je Litovcem v zgodovini predstavljala trpečo Cerkev, saj jo napadali kalvinci, pravoslavni, v novjšem času pa komunisti. Danes je Kapela prikazanja najbolj obiskano Marijino svetišče, kamor romajo ne samo Litovci, ampak tudi mnogi iz sosednjih držav.

Po zelo doživeti sveti maši so nas odpeljali v nenavadno »angelsko« gostišče, katerega lastnica je članica OFS. Kosilo z domačimi specialitetami pa je bil njen dar udeležencem kongresa!

V čudovitem sončnem popoldnevu smo se nato ustavili na pretresljivem kraju – Griču križev! Tam je bil najprej blagoslov posebnega križa, ki stoji v

vznožju hriba v spomin na kongres. Po sprehodu v tišini med neštetimi križi najrazličnejših velikosti in oblik, okrašenimi ali čisto preprostimi, smo se zavedeli, kaj nam pomeni znamenje križa!

Nekoliko kasneje kot je bilo napovedano, smo se pripeljali v župnijski dom v Kretingi, kjer so nas pričakali gostitelji in nas odpeljali na svoje domove.

Četrtek. Po obilnem zajtrku, ki smo ga bili deležni pri vseh gostiteljih, smo se zbrali k molitvi hvalnic pri sestrah klarisah. Tam smo se ponovno razdelili v manjše skupine. Dan je bil namenjen socialnim aktivnostim. Obiskali smo različne ustanove, ki jih vodijo ali z njimi sodelujejo bratje frančiškani. Nekateri so se igrali z otroki v zavodih, drugi so pomagali pri čiščenju prostorov in okolice ... Vsi pa smo doživeli pristen stik z domačini in začutili smo, kako so nam hvaležni.

Na kosilu smo bili v restavraciji pri enem od mnogih spreobrnjencev, ki so zamenjali svoj slog življenja ob Frančiškovih bratih. Nato pa je sledil oddih na morju – skozi čudovito urejen park smo prišli do obale in do več kilometrov dolge peščene plaže ob Baltskem morju. Tisti, ki so res kratek čas odmora izkoristili za to, da so se namočili v morju, so pripovedovali, da je bila voda prijetna (21 stopinj), da je manj slana kot Jadran in da jo pesek obarva rjavo. Ostali pa smo v parku našli sladoled, pa lursko kapelico in celo vijolične inštrumente.

Povsem drugačen kot dopoldne je bil stik z domačini pri večerni maši in po njej. Pred cerkvijo je bil kres, ob njem pa stojnice z dobrotami in množica domačinov, ki se nam je pridružila na večeru narodov. Vsak se je predstavil s kratkim programom. Slovenci smo ob duhoviti razlagi našega p. Janeza domačine in druge udeležence kongresa naučili pesem Moj klobuk ima tri luknje ...

Petek. Po slovesu od novih prijateljev, sester in bratov iz Kretinge smo se odpeljali na Kalvarijo! Litovska Kalvarija je v kraju Zemaiciu, kjer je bila najprej sveta maša skupaj z domačini, ki jo je daroval škof iz Telsiaia, msgr. Kestutis Kevalas. Osrednja misel njegovega nagovora v homiliji so bile besede apostola Filipa apostolu Bartolomeju: »Pridi in poglej!« Opomnil nas je, da samo z besedami ne moremo oznanjevati.

Po sveti maši je gospod škof povabil vse, da se odpravimo na križev pot, ki ga v tem kraju tradicionalno molijo na poseben način. Na Kalvarijo, ki je dolga kar sedem kilometrov, prihajajo ljudje iz vseh litovskih pokrajin. Križev pot, ki so ga prvi tu vpeljali bratje dominikanci, ima dvajset postaj, vernike pa ves čas spremlja ljudsko petje in pihalna godba v manjši zasedbi. Posebno doživetje je pri treh postajah, ko verniki, ki se tega križevega pota prvič udeležijo, med molitvijo ležejo na tla z razprtimi rokami. Križev pot se zaključuje s petimi litanijami vseh svetnikov.

Večerni program po povratku v Kaunas je bil namenjen evangelizaciji. Na osrednjem trgu so predvsem mladi plesali, starejši smo jih spremljali z vihranjem zastav, najbolj pogumni pa so šli med ljudi in jih povabili v stolnico, kjer je bila po krajšem programu na trgu molitev pred Najsvetejšim, med katero smo prisluhnili tudi trem pričevanjem udeležencev kongresa.

Ves dan nas je spremljalo toplo sonce, za večerno popestritev pa je poskrbela nevihta, ki pa ni pokvarila dogajanja in našega razpoloženja.

Sobota. Vremenska napoved za Vilnius, glavno mesto Litve, je bila: dež, še več dežja, plohe. Med našim ogledom prestolnice pa je občasno celo posijalo sonce! Takoj po prihodu je bila sveta maša v cerkvi Božjega usmiljenja, kjer se je sv. Faustini Kovalski prikazal Jezus in v kateri hranijo izvirno podobo Usmiljenega Jezusa, kot ga je po njenih nasvetih naslikal umetnik. Mesto, v katerem je veliko turistov, bi si bilo nemogoče ogledati, če se ne bi ponovno razdelili v skupine. Mladi vodiči so nas seznanili z zgodovino Vilnusa in Litve ter tudi z žalostno usodo številnih cerkev, ki so jih v času sovjetske okupacije spremenili v skladišča in so nekatere še danes v izjemno slabem stanju.

Popoldne bi se morali ustaviti v enem najbolj atraktivnih krajev, mestu jezer, stari litovski rezidenci Trakai. Vendar smo se zaradi močnega dežja ustavili le toliko, da smo v cerkvi zmolili serafinski rožni venec.

Zadnji večer je minil v križnem hodniku samostana sester sv. Kazimira ob igranju glasbene skupine, ki nas je spremljala vse dni pri bogoslužju, pri petju himne kongresa in ob flash mobu, s katerim smo izrazili veselje zaradi odrešenja, ki smo ga prejeli po Jezusovem vstajenju. Mladi so plesali, drugi pa smo se pomenkovali, načrtovali delo v prihodnjih letih do naslednjega kongresa. Mi smo delali načrte za prihodnji kongres v Sloveniji ...

Nedelja. Gospodov dan in čas za zadnje dejanje kongresa. Po sveti maši v kapeli frančiškanskega samostana v Kaunasu (za Slovence in nekatere, ki smo morali proti domu pred sklepno sveto mašo) je sledila zadnja seja. Najprej je sestra Monika Midveryte podrobno predstavila akcijo well4Afrika. Sledilo je sprejemanje sporočila kongresa in izbira kraja naslednjega kongresa.

Med štirimi prijavljenimi državami, Poljsko, Hrvaško, Španijo in Slovenijo, so udeleženci s tesno odločitvijo v drugem krogu (v prvem je Slovenija dobila enako število glasov) za prihodnjo gostiteljico izbrali Španijo.

Ponedeljek. Polni vtisov in načrtov za prihodnost smo se v jutranjih urah srečno vrnili v Slovenijo z obljubo, da bomo skušali vse, kar smo na kongresu doživeli in prejeli, prenesti tudi svojim sestram in bratom v naših krajevnih bratstvih.

Mirko Potočnik, OFS

Odmevi udeležencev

s. Dorica, OFS

Zelo sem se veselila kongresa OFS in FRAME v Litvi. Še posebno zato, ker sem na volilnem kapitlju, ki je bil v Rimu novembra 2017, spoznala simpatično mlado dekle iz Litve, Moniko Mydverite. Večkrat sva sedeli skupaj in se pomenkovali. Zato je bilo moje pričakovanje kongresa še bolj goreče. Poleg Monike sem srečala še veliko čudovitih mladih in manj mladih ljudi, ki so bili tako preprosto veseli, da si se enostavno moral nalesti njihove radosti.

Med potovanjem po Litvi smo povsod opazili, kako se intenzivno pripravljajo na papežev obisk. Od 22. do 23. septembra je papež obiskal Litvo in na moje veliko veselje in presenečenje je Monika pred svetim očetom izpovedala svojo življenjsko zgodbo in svoje veselje nad tem, da je deležna daru vere in Jezusove ljubezni, ki zdravi njene rane ter jo osvobaja in osrečuje. To je bilo prelepo dopolnilo vsega lepega, kar smo doživeli v Litvi.

br. Metod, OFS

Šel sem prvič na tako srečanje. Prisotnost mladine je dajala posebno svežino in veselje. En dan so predavanjem sledili pogovori v večjih skupinah ter nazadnje v trojkah. Poiskali smo si prostor zunaj na travi. Ti osebni odkriti pogovori so bili zame eni najlepših trenutkov srečanja. Prepevali smo slavlne pesmi, včasih pa sem le poslušal in vsrkaval čudovite glasove litvanske pevske skupine. V delavnici služenja sem v domu za delo z otroki revnih družin pomagal kositi travo, potem pa se igral z otroki, kar me je pomladilo za 20 let. Peli smo rožni venec Božjega usmiljenja, na tradicionalnem križevem potu tudi ležali na tleh, drugič plesali skupinski evangelizacijski ples zunaj na trgu,

zaplavali v Baltiku, zvečer pri predstavitvi narodov naučili vse Moj klobuk ima tri luknje..., po navodilih Poljakov zaplesali polonezo in poslušali švicarsko jodlanje. Občudovali smo organizatorje – litovski OFS z mladino, kako zelo so se potrudili, isti ljudje pokrivali vsa področja, se dali popolnoma na razpolago, Sveti Duh pa jih je zasipaval s talenti in obilico veselja.

s. Fani, OFS

Še Jan Plestenjak pravi, da so naj stvari tri ... Tukaj so torej moje top tri stvari iz Litve.

1. Molitev: ker je bil Sveti Duh glavna tema kongresa, ni čudno, da je bil velik poudarek na molitvi, odpiranju Svetemu Duhu, pa naj je šlo za klasiko (molitev rožnega venca, brevir ali ustrezno število očenašev, križev pot) ali za sodobnejšo slavno molitev prek pesmi, gibov, vključevanja čutil, ... Ob vsem ponujenem je bil Bog in bližina z njim res na doseg roke.

2. Občutek bratstva: ta se je začel že v našem kombiju, kjer nas je že sama bližina povezovala, pa potem na slovenski ravni, ko smo se javljali tistim, ki so ostali doma, da o mednarodni razsežnosti sploh ne izgubljam besed. Lepo je imeti veliko družino.

3. Pot: po dolgi poti, da smo prišli v Litvo, ter s popotovanjem po njej (prekrižarili smo jo po dolgem) je rasla tudi zavest, da smo na poti, romarji, in da na njej nismo sami.

Bil je res blagoslovljen čas.

Nejc, FRAMA

OFS in FRAMA kongres v Litvi je bil zame zelo lepa izkušnja. Že med vožnjo do tja se je v kombiju ustvarilo res prijetno vzdušje, ki je med nami vztrajalo ves teden in se razširilo tudi med brate in sestre iz drugih držav. Nič ne poveže brate tako kot en teden skupne hoje in bivanja.

Teden je bil precej natrpan s programom. Najbolj mi ostajajo v spominu adoracije pred Najsvečejšim s spremljavo klavirja, čela, bobnov, kitare in čudovitih glasov, kopanje v Baltskem morju, križev pot s pihalno godbo ...

Neža, FRAMA

Zame je bil kongres v Litvi čisti dar Božje previdnosti. Večer pred odhodom me je klicala Valentina in me povabila zraven. In sem, sicer z nekoliko oklevanja, sprejela povabilo ter preprosto zaupala, da je to ni samo moja, ampak tudi Njegova odločitev. Na kongresu sem dobila točno to, kar sem potrebovala: ponovno zavedanje, da sem del čudovitega bratstva in da zato nisem nikoli sama, trenutke tihe molitve na bolečih kolenih, veselje ob slavljenju s pesmijo in plesom, krasno deželo, mesta, svetišča, dragocene in preproste pogovore ob srečevanju s Frančiškovi iz drugih držav ... Neskončno sem hvaležna za ta dar. »Uporabi ga,« mi je rekel br. Antanas, ko smo se poslavljali. Da, zdaj me čaka prav to ... ☺

br. Primož, OFM Cap

Občudoval sem pripravljenost kongresa. Ne le, da je vse teklo skoraj do minute po programu. Vsebina kongresa je bila dobro premišljena, premeditirana, premoljena. Vse dogajanje je imelo vsebino. Naslov kongresa »Iz njegove-

ga osrčja bodo tekle reke žive vode« (Jn 7,38) ni navdihoval le predavanj in pričevanj. Tudi v romanju po Litvi sem prepoznaval ta naslov. Obiskali smo kraje, kjer se vera Litovcev še posebej napaja: Marijino svetišče Siluva, Grič križev, Kalvarija in Vilna. Tu je nekaj časa živela sv. Faustina Kowalska. Živa voda je bila navzoča tudi v treh večernih dogodkih: spokornem bogoslužju, večeru narodov in večeru evangelizacije. Končno je naslov navzoč tudi v dobrodelni akciji, ki je potekala v sklopu kongresa: zbiranje sredstev za vodnjake v Afriki. Ta vir žive vode še vedno napaja evropska frančiškova bratstva. Ob koncu kongresa je začela romanje po Frančiškovih bratstvih po Evropi tudi ikona Marije, Kraljice Frančiškovih družin. Prepričan sem, da bo veselje prinesla tudi nam, ko nas bo obiskala.

br. Janez, OFM

To je bilo že moje drugo potovanje v Litvo, kjer je bil pred leti Evropski kongres FRAME, tokrat pa je bil skupni kongres OFS in FRAME. Ponovno sem srečal nekaj takratnih framašev, ki so zdaj OFSjerci in so dejavno sodelovali pri pripravi kongresa. Pokrajina, ki je ravninska z rahlim valovanjem in nekaj grički, se sicer ne more kosati z raznolikostjo naše slovenske dežele, pa vendar smo spoznali in prehodili nekaj gričkov in se namočili v baltičnem morju. Program kongresa je bil dobro in polno pripravljen (predavanja, molitve, romanja, večeri) ter bogat s slavnimi glasbo in prepevanjem, kar je nekakšna značilnost litovskih bratov in sester OFS in FRAMA. Ponujala se je celo možnost, da bi naslednji kongres pripravili pri nas v Sloveniji, vendar se je na koncu glasovanje drugače obrnilo.

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

Leonardo da Vinci

Med znanimi člani Frančiškovega svetnega reda je tudi Leonardo da Vinci. Poznamo ga po izumu škarij, padala, da o znamenitih slikah (npr. Mona Lisa, Zadnja večerja, Odrešenik sveta) niti ne govorimo. Leonardo, renesančni človek, ki je imel enciklopedično znanje, je samega sebe videl kot umetnika, pa tudi kot znanstvenika in inženirja. V zgodovino se je zapisal kot najustvarjalnejši genij vseh časov prav zato, ker je bil sposoben stati na križišču umetnosti in znanosti, tako kot Vitruvijec (moška figura s popolnimi proporci, vrisana v krog in kvadrat) na njegovi znameniti risbi.

Rodil se je 15. aprila 1452 v bližini toskanske vasice Vinci v Italiji kot otrok očeta Piera da Vincija, ki je bil znan notar, in matere Caterine, kmečkega dekleta. Njegovo polno ime je bilo: »Leonardo di ser Piero da Vinci« (v prevodu »Leonardo, sin gospoda Piera iz Vincija«), saj priimkov takrat še niso poznali).

Ker je bil nezakonski, ni bil deležen nobene formalne izobrazbe, je pa že od malih nog kazal umetniški dar. Leta 1466 se je preselil v Firence k očetu in se šolal pri Verrocchiju, firenškem kiparju in slikarju, vodilnem umetniku zgodnje renesanse. Tam je spoznaval pomembne umetnike tistega časa, ki so nanj nedvomno vplivali. Posvečal se je tudi arhitekturi, matematiki, anatomiji, botaniki, mehaniki, hidravliki, geologiji, filozofiji in znanosti. Kot zanimivost lahko omenimo, da je bil levičar in vegetarijanec.

Iz Firenc, ki so takrat veljale za glavno italijansko mesto, se je preselil v Milano, kjer je naslednjih 17 let sodeloval z vojaškim veljakom vojvodo Ludovicom

Sforzo (zanj naj bi izumil kar nekaj stvari na področju orožja). V Leonardovem življenju je bilo to najbolj plodovito obdobje. Po napadu Francozov na Milano, ko je vojvoda moral pobegniti iz mesta, se je tudi da Vinci umaknil – deloval je v Mantovi, Benetkah, Firencah in Milanu, kjer je imel tudi svojo delavnico z vajenci.

O njegovem zasebnem in verskem življenju je zelo malo znanega, zaradi česar so se namnožila razna ugibanja. Vsekakor se iz njegovih spisov lahko razbere, da je, čeprav nekaj časa ateist, kmalu priznal obstoj Boga. Njegova vera je združevala tako razum kot tudi odprtost za nadnaravno. Najde se tudi na več seznamih znanih osebnosti Frančiškovega svetnega reda, čeprav o samem vstopu v red ni kaj več napisanega. Morda se je to zgodilo pod vplivom velikega matematika tistega časa, frančiškanskega patra Lucca Pacioli. Se pa najde kak opis, ki Leonarda predstavlja kot človeka, ki je bil ponižen, skromen, preprost in velikodušen. Imel je tudi izredno lep odnos do živali, v čemer se je še posebej približal svetemu Frančišku. Menda naj bi pogosto hodil mimo krajev, kjer so prodajali ptice, ki jih je sam kupil, da jih je potem lahko izpustil. Na smrtni postelji je prosil za duhovnika ter prejel spoved in sveto obhajilo.

Umrli je v Franciji 2. maja 1519, star 67 let.

OFS se je povečal za 17 bratov in sester

Zaobljube v kapucinski cerkvi svete Ane v Škofji Loki

Na praznik godu svetega Frančiška Asiškega, 4. 10. 2018, je bilo še posebej praznično tudi v cerkvi svete Ane ali v škofjeloški kapucinski cerkvi. 17 bratov in sester, ki so pred letom dni vstopili v noviciat za Frančiškov svetni red, je dalo zaobljube in se tako pridružilo veliki družini Frančiškovih bratov in sester. Zaobljube so dali med svečano večerno sveto mašo, ki jo je daroval brat Jožko, njihov duhovni spremljevalec. Z močno in nazorno pridigo je navzoče nagovoril brat Jaro. V njej je spomnil, kako je bilo za svetega Frančiška pomembno, da je imel brate. Prav to Frančiškovo vodilo, torej vodilo bratstva, poudarja kapucinski red. V tej luči je imelo še večji pomen, da so bili ob zaobljubah navzoči tudi drugi člani družine Frančiškovega svetnega

reda tako iz škofjeloške okolice kot tudi od drugod. Prišla sta tudi predsednica pokrajinskega bratstva sestra Mateja Trajbarič in njen mož brat Metod.

Dogodek je bil lep, vzdušje enkratno, k temu je prispeval tudi glasbeni del novoustanovljenega zbora na koru. Za vsakega od bratov in sester, ki so dali zaobljube, je bil sprejem enkraten, za predsednico krajevnega bratstva, sestro Danico, pa tudi naporen ...

zavezali, da ga bodo živeli po evangeliju in po zgledu brata svetega Frančiška.

B. P. Ž.

Na koncu se je v imenu vseh zaobljubljenih brat Tine zahvalil starejšim sobratom in sosestram, sestri Danici, vsem kapucinom, bratu Jožku in bratu Bernardu.

V veselju in hvaležnosti Bogu, da imajo drug drugega, se niso tako hitro razšli in so svoje veselje nadaljevali še v kapucinski obednici ob polnih mizah. Nadaljevali ga bodo tudi v svojem vsakdanjem življenju, za katero so se

KB Otlica

O začetkih bratstva in o življenju v njem

Na letošnjem srečanju sester in bratov OFS iz koprške pokrajine, ki je bilo 19. maja 2018 v Tolminu, je s. Darinka Vidmar, predsednica KB OFS na Otlici, s temi besedami predstavila svoje bratstvo na Angelski gori:

Dne 20. maja leta 1906 sta bili v kapucinski cerkvi v Svetem Križu (današnjem Vipavskem Križu) sprejeti v Tretji red sv. Frančiška sestre Marija Čibej in Leopolda Bratina. Zaobljube sta naredili 26. maja 1907 na Otlici.

In tako se je začelo tu gori pri nas v župniji angelov varuhov.

Število bratov in sester, ki so ohranjali duha svetega Frančiška Asiškega, je narasčalo vse tja do 2. svetovne vojne, ko jih je bilo že nekaj nad 70. Srečevali so se enkrat mesečno, navkljub vojni vihuri, in premlevali različne teme: »o smrti, vstajenju, večnem življenju, ljubezni do Boga in soljudi ... « Za to obdobje

obstaja tudi bogat arhiv, saj si je sestra Leopolda vse vestno zapisovala – celo obnove nedeljskih pridig.

In tako je tudi danes, le da šteje naša Frančiškova družina samo sedem sester. Srečujemo se enkrat mesečno v nedeljo po drugi sv. maši ali po dogovoru z našim duhovnim asistentom br. Marjanom Potočnikom. Srečanj se redno udeležujemo vse sestre, le dve ne moreta prihajati zaradi bolezni in invalidnosti.

Najprej zmolimo hvalnice, duhovni asistent nam poda duhovno misel, ki je vedno lepa, bogata in poučna. Združuje nas molitev, mesečna srečanja, bratska ljubezen in aktivnost v župniji. Za zaključek si podelimo še kakšno misel o tem, kako smo preživeli dneve od zadnjega srečanja. Sledi še molitev in blagoslov ter odhod – vsaka na svojo stran Angelske gore.

Zahvaljujemo se našemu br. Marjanu za vso njegovo skrb in požrtvovalnost, ki nam ju izkazuje na vsakem koraku, da vedno pridemo tja, kjer nas Gospod želi. Angeli varuhi naj ga spremljajo na vseh njegovih poteh!

Mir in dobro!

Sestra Jožica Vidmar z angelske Gore nad Adovščino

Čudovitega toplega sončnega septembrskega popoldneva nas je štiri obiskovalke pričakala na vratih svoje lepe domačije na Kovku št. 19 vedra in prijazna Frančiškova sestra Jožica Vidmar iz KB OFS Otlica. Tisti čas so njeni trije vnuki v drvarnico pridno vozili nasekana suha polena, da se bo mogla draga nona brezskrbno greti ob štedilniku in veliki keramični peči vse dolge mrzle zimske dni.

Visoka planota z redko posejanimi domačijami in danes vse številčnejšimi počitniškimi hišicami leži med Predmejo in Colom. Jožičin dom pa se sramežljivo skriva v dolinici ob severnem vznožju Sinjega vrha. Pred njeno hišo je lepo obdelan vrt, na oknih cvetijo gorečke in nageljni, vse je lično in urejeno.

Komaj smo posedle za mizo v njeni s soncem obsijani kuhinji, že je stekla pripoved o Jožičinem otroštvu: »Rodila sem se na praznik sv. Jožefa leta 1936 na Mali Gori nad Zadlogom pri Črnem vrhu nad Idrijo v družini Vihtelič. Bilo nas je sedem otrok. Osnovno šolo sem najprej obiskovala v od doma štiri kilometre oddaljenem Zadlogu, medtem ko smo k sveti maši hodili v precej oddaljeni Črni vrh. Pot je bila dolga in vodila je tudi skozi gozd. Bilo me je strah, še zlasti ko se je mračilo in so se sence daljšale. V višjih razredih v Črnem vrhu sem pozimi v hudem mrazu in visokem snegu skupaj s sošolci iz oddaljenih krajev smela bivati v dijaškem domu v Trebčah, v bivši italijanski oficirski kasarni, neprijazni zgradbi z velikimi prostori in visokimi stropi. Moralo je biti leta 1947, ko je bil v domu obisk cerkve nam učencem strogo prepovedan. Toda

nekoč smo na mojo pobudo le uspeli rano pobegniti k nedeljski sv. maši v Črni vrh, ki je bila ob šestih, in vrnili smo se še pred vstajanjem. Tistega dne smo cel dan ostali za kazen le ob vodi in brez hrane, vendar smo smeli v jedilnici sedeti pri kosilu in večerji in gledati svoje sošolce, kako jedo.

Spominjam se naše otroške nagajivosti, kako smo nekoč sošolca sosedovega Lojzeta dražili z vzdevkom Hura, ko je vstopal v razred, in tudi zunaj smo za njim vpili Hura! On pa je bil žalosten in je samo ponižno sklanjal glavo.

Njegova mama mi je nekoč potožila: Jožica, saj vem, da ga ne marate, ampak jaz ga imam silno rada, ker je priden fant. Takrat mi je bilo res hudo, bil je namreč dober in ljubeč fantič, in potem smo se otroci pričeli do njega lepše obnašati. Da, postopoma smo postajali boljši.

Imela sem osem let, ko smo izgubili očeta. V svojem mlinu na veter je mlet žito v nočnih urah, kajti podnevi ni smel, ker so mu fašisti prepovedali. Da ne bi mlet make za partizane! Utrujen in neprespan si je neke noči zmečkal prste na roki in ni hotel k zdravniku. Zaradi hude zastrupitve je čez nekaj časa na poti v bolnico Franjo umrl. Čez dva dni so nam na vozu pripeljali njegovo mrtvo telo, naša žalost je bila nepopisna. Mama je bila tedaj stara 42 let in z njenega obraza je izginil nasmeh. Bila je zelo skrbna mama in le z veliko muko nam je priskrbelo borno hrano. Velikokrat se je odpravila na več kot tri ure dolgo

pešpot čez reber v Ajdovščino, kjer je, če je uspela, zamenjala maslo za moko, da smo imeli doma za močnik. Vedno ji ni uspelo in živeli smo v pomanjkanju; žlice mleka so bile za vsakega preštete. Ko smo legli na peč k nočnemu počitku, sem bila tako kot vsi drugi lačna, da nisem mogla zaspati.

Živeli smo na vrhu hriba in strmemu kamnitemu kraškemu svetu smo le s težavo iztrgali male zaplate zemlje, gnoj sem nosila na hrbtu in ko me je obiskal moj bodoči mož, se je samo čudil, koliko sem uspela postoriti.

Starejša brata sta morala kmalu s trebuhom za kruhom in odšla sta si služiti kruh v mežiški rudnik svinca. Za nas je bilo najbolj grenko spoznanje, da sta tam izgubila vero.

Ko se v mislih naprej vračam v mladost, premišlujem, kako plemeniti in srčni so bili naši duhovniki in kako lepo so nas vzgajali. Še posebej mi je drag spomin na tedanjega črnovrškega župnika mons. Ivana Kobala (1912–1992), doma iz Sanabora, ki je med vojno in po njej veliko pretrpel, ker je branil krščanske vrednote. Vzgajal nas je v kreposti, še posebej v sveti čistosti, v nedolžnosti telesa in srca. Tako silno so se mi vtisnili v duši in srcu njegovi nasveti in nauki, da sem zvesto vztrajala vse do poroke v čistosti telesa. Življenjske moči je g. Ivan posvetil duhovni obnovi svoje župnije, pozidavi med vojno požgane cerkve sv. Jošta, karitativni dejavnosti za misijone in še in še.

Ko sem se leta 1966 omožila s Francem, sem prišla semkaj in prevzela sva premoženje njegovega očeta ter z njim v oskrbo

mrtvoudno moževo teto Francko. Na srečo je tedaj Kovk že spadal pod otlisko župnijo. Vse do leta 1965 so se namreč tukajšnji prebivalci podajali k sveti maši daleč v dolino k sv. Juriju v Šturje (danes del Ajdovščine). Nikakor se niso želeli pridružiti otliski župniji. Čez Reber so bili v dobri uri v dolini, domov so morali pešačiti najmanj dve uri.

Mož mi je umrl pred 21 leti in zdaj teče moje življenje v počasnem ritmu. Trudim se vzdrževati dom, še kaj malega posaditi in postoriti na vrtu, ki mi ga vsako pomlad zorjejo in pripravijo za setev moji dragi, pozimi si prinašam drva za štedilnik in krušno peč. Moji potomci lepo skrbijo zame in vedo, da rada ostajam v tem planinskem raju. S Francem sva podarila življenje sedmim otrokom – trem hčeram, Mariji, Mihaeli in Aleksandri, ter štirim sinovom, Hieronimu, Janezu, Jožefu in Andreju. Na srečo je našo teto Francko odlikovalo plemenito srce in ljubezen do otrok. Čeprav je bila telesno zelo prizadeta, jih je rada pestovala in podajali smo ji malčke v naročje, da jim je pripovedovala lepe, a izmišljene zgodbe.

Življenje mi ni prizanašalo z boleznimi in žalostjo, kajti vse moje sinove je že vzela sestra smrt – komaj rojenega Andreja še v porodnišnici in Janeza pred njegovim rojstvom. Leta 1991 je v švicarskih gorah plaz pokončal Jožefa med plezanjem v severni steni Eigerja, predlani pa je gospodar življenja in smrti poklical k sebi še drugorojenega Hieronima, do nedavna gospodarja v gostišču na Sinjem vrhu, kjer je letos potekala že 24. mednarodna kolonija Umetniki za Karitas.

Ob Hieronimovem odhodu v večnost je 25. septembra leta 2016 je ga. Jožica Ličen iz Slovenske Karitas med drugim zapisala: Če bi morala vse spraviti v en stavek, bi rekla: Pokončen, delaven, veren, Slovenec z veliko začetnico, ljubitelj umetnosti, mož beseda, predvsem pa gostoljuben in ustrezljiv. ... Še veliko se bomo

pogovarjali o srečnih časih na Sinjem vrhu, kajti ko smo z Umetniki za Karitas začeli, je imel Hieronim komaj 35 let, bil je poln moči, idej in volje. Skupaj z ženo Irmo sta omogočila razvoj Sinjega vrha in vzgojo otrok. Ni jima bilo lahko, ob vseh polenih je le zamahnil z roko in rekel: »Saj veste, da v domačem kraju ni nihče prerok.« In prav vera v Boga in v dobro človeka je bila tista, ki si jo pri Hieronimu zaznal v mislih, besedah in dejanjih.

Potem je Jožica nadaljevala: »Ko me je letos v juniju doletela bolezen, sem okrevanje po operaciji preživljala na Brezjah pri šolskih sestrah Kristusa Kralja, kjer živi tudi moja hčerka redovnica Mihaela. Zelo sem sestram hvaležna za njihovo skrb in delo, ki so ga imele z menoj. Rada sem se držala njihovega redovnega urnika: vstajala sem ob petih, se umila, odhajala k molitvi v kapelo ... Veliko knjig sem prebrala v tistem mesecu in pol, zdi se mi, da jih je bilo osem. Očal skoraj ne rabim in najraje berem knjige z versko vsebino, tudi bolj zajetne, pa Družino in drugi verski tisk. S. Božena me je milo prosila, naj še ostanem, da sem njihova ... Iz srca sem se zahvalila in vztrajala, da moram domov.

Rada imam našo Sveto Goro, a priznam, da me je svetišče na Brezjah povsem očaralo v svoji živosti in v vsem, kar se tam dogaja duhovnega. Najbolj sem se čudila nepreglednemu številu romarjev, ki se vsak dan zgrinjajo k svetim mašam. Marija Pomagaj resnično deli velike milosti!«

Na vprašanje, kdaj je vstopila v KB OFS, je povedala naslednje: »Na Otlico je leta 1974 prišel službovat duhovnik g. Jože Vidrih, tako kot pred njim g. Stanko Sivec nas je tudi on vabil v Frančiškovo družino. V ta namen je obiskal sleherni hišo v župniji in res večina žena se nas je odzvala njegovemu povabilu. Frančiška Asiškega nisem dobro

poznala, a veliki svetnik in nosilec Kristusovih svetih ran se mi je sčasoma priljubil, saj nas družijo v našem malem občestvu, ko se zbiramo v župnišču na mesečnem srečanju običajno vsako tretjo nedeljo po sv. maši v naši starodavni otliski cerkvi posvečeni sv. angelom varuhom. Bratstvo nam pomaga, da smo bolj povezani in zvesti v molitvi, v rednem obisku sv. maše in v čaščenju sv. Rešnjega Telesa. Moram povedati, da sem njegova zvesta častilka in se, če le zmorem, redno udeležujem molitve pred Najsvetejšim, ki ga ob petkih izpostavi naš župnik g. Lojze Sinkovec.«

Da ima rada Sveto Goro, nam je še povedala blaga sestra, in da se redno udeležuje sv. maše, če le ima prevoz, prav tako mesečnih srečanj, skupnih romanj, kapitljev. Srčno in preprosto je vzdušje na srečanjih, za člane bratstva predstavlja običajno tretja nedelja v mesecu res praznični dan.

S. Jožica je imela v KB OFS tudi zadolžitve: vsaj enajst let je bila njegova predsednica in zelo rada je obiskovala starejše, jih poslušala in tolažila, se z njimi pogovarjala, jim krajšala dolge samotne ure.

Ko sem jo pobarala, kako zmore tako mirno in dostojanstveno prenašati mnoge življenjske križe, je dejala:

»V vsem me pokonci drži vera in molitev in ljubezen. Kaj bi z vero brez ljubezni?«

Ob slovesu od naše sestre smo se ji zahvalile za topel sprejem, bogato doživetje srečanje in ji zaželele dobro okrevanje, njeni družini pa Božjega blagoslova in obilnih milosti. Hvala tudi Jožičini snahi gospe Irmi za slasten agape, s katerim nas je obdarovala ob kratkem obisku na prelepem Sinjem vrhu.

Bogu hvala za pogled na čarobno večerno zarjo, ki jo je spremljalo zahajanje brata Sonca!

Zapisala Valentina Ščuka, OFS

Najin rožni venec

Bila sem v zdravilišču. Ob morju. Dopoldnevi so bili napolnjeni s fizioterapijami, kopelmi, masažami, telovadbami in terapevtsko hojo, po kosilu pa sem imela skoraj vsak dan čas zase. Za branje, za razmišljanje, za molitev. Pa za sprehode po solinah, po čudoviti zeleni okolici, po samotnih poteh ... Prav te so mi bile v zadnjih dneh najljubše. Mir. Samota. Premišljevanje.

Že prvi dan sem se po strmem klancu povzpela do prekrasne cerkve Marijinega prikazanja in naprej do križa. Do tistega križa na vrhu hriba, ki je bil pred leti oskrunjen in zažgan. Svoboda izražanja je bilo opravičilo za ta kruti barbarski podvig. No, križ stoji na vrhu v vsej svoji novi veličastni belini in mogočnosti in posedanje na njegovem robu nudi neskončen mir, čudovit pogled na morje, na Mesečev zaliv oziroma zaliv sv. Križa in italijansko obalo, na zeleni pas bujnega mediteranskega rastlinja, na oblake in sonce. Čudovita katedrala Božjega stvarstva.

Na poti nazaj proti cerkvi sem šla pogledat, kdaj imajo sv. maše. Vsak dan ob 18h zvečer, v sredo pa ob 8h zjutraj. In vsak dan pred mašo molijo rožni venec. Oktober. Mesec rožnega venca. Lepa priložnost, da ga molim tudi jaz.

Stopila sem v cerkev. Bila je prazna, le v četrti klopi na desni strani je sedela starejša ženica. Gledala je proti vratom. Ko sem vstopila, mi je prijazno pokimala. Razumela sem to kot pozdrav in ji tudi jaz pokimala. Ona pa se je hitro obrnila proti oltarju in začela moliti rožni venec. Odgovarjala sem ji in skrbno spremljala, kdaj bo ona končala in moram jaz začeti, saj sem jo slabo

razumela. Včasih je pohitela z molitvijo, potem bila počasna in natančna. Včasih je bila tiha in zdelo se mi je, da bo zaspala, potem je njen glas postal glasen in odločen. Desetke sva ali skrajšali ali podaljšali, po tretji zdravamariji je bil enkrat že na vrsti očenaš, Čast bodi pa šele po enajsti ali petnajsti zdravamariji. Ta goreča molitev mi je bila zelo všeč in sklenila sem, da bom prihajala vsak dan in molila z njo najin rožni venec.

Pri zadnji desetki za duše v vicah so začeli prihajati ljudje, prišel je tudi oče Bojan in sedem birmancev, ki so imeli pred oltarjem v polkrogu stole in so sodelovali pri sv. maši.

Ta moj, ta najin rožni venec mi bo ostal vedno v spominu. Bil je tako iskren, bil je tako iz srca zmoljen, da ga je bila prav gotovo vesela tudi Marija na oltarju in vsi angelčki okrog nje.

Ester

Darovi za revijo BF

- 4 € Stiplošek Barica
- 5 € Bednar Avrelija
- 10 € Ivanka Marinič, Marija Rozman, Paurevic Mara, Greif Veronika, Legen Jožef
- 15 € Rezek Zora, Glusic Ivan, Grbec Franc, Kajetan Gantar
- 16 € Uršaj Robert
- 20 € Viktor Berlec, Grbec Franc, Rožman Lucija, Ana Marija Ulaga, Štefan Jožefa, Tišler Valentina, Markon Anton, Balažič Tinika, Rupnik Irena, Barbara Pernus Grošelj, Lidija Gerbenc, Marta Ahaj
- 25 € Janez Stražar, Ličen Anica
- 30 € Jurkovnik Olga
- 50 € ŽU Gorenje, Jožica Krivec
- 100 € FD Sveti Jurij, KB Piran

755 € Skupaj

Bog povrni vsem darovalcem!

Od pesmi do slike

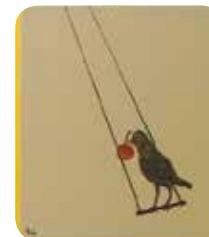
Spomin s krili Sv. Duha večkrat poleti v otroška leta, ko sem rad ministriral msgr. Premrlu v cerkvi sv. Lucije na Mostu na Soči, ki jo je čudovito poslikal Tone Kralj.

Že od leta 1999 sem se družil s sestrami in brati OFS, 13. junija 2015 pa sem na Sv. Gori svečano podal zaobljubo, da sem z vsemi še bolj povezan s srcem in dušo.

Naklonjen darovom rad pišem, slikam, zato številne razstave, skupinske in samostojne, doma in v tujini. Že od junija so moje fotografije na ogled v hotelu Dvorec v Tolminu, skupinski slikarski razstavi pa sta na gradu Dobrovo v Goriških Brdih in v predverju Zdravniške zbornice SLO v Ljubljani, ta bo še 2 meseca na ogled. Tako Bogu z vsakim delom želim povrniti desetero in več, ker sem mu v molitvi in navdihu popolnoma predan, da lahko dojemam po svojem vzorniku sv. Frančišku Božje stvarstvo. Zdi se, da je vsako delo dejanje spokornosti in hkrati hvalnica za vse, kar nas obdaja, za vsak utrip srca, ki je vztrajno in potrpežljivo, kot so barve na paleti, saj je moje slikarsko platno, vrt radosti.

Tako o sebi, za danes in jutri v Božjem objemu, z vami vsemi za notranji mir in mir vsega sveta, je veličastna molitev v zamaknjenosti k sv. Janezu Pavlu II. in našemu sv. Frančišku Asiškemu.

Rok Alboje, OFS, KB Tolmin

FO & FRAMA kapitelj

Piranski minoriti so ob petih popoldne odprli dvoriščna vrata, da se je skozi prerinil avto, ki se je komaj stiskal skozi ulico, in je zdaj na zelenem dvorišču pod toplo sonce spustil potnike, ki so najprej zadovoljno zajeli morski zrak, pozdravili gostitelje in nadaljevali z živahnimi razgovori.

Počasi se je takšnih avtov in potnikov nabralo dovolj, da so se sobe napolnile in je bilo po vseh hodnikih slišati topotanje copat. Največ glasov se je zgostilo v jedilnici in tam je kapitelj FO in FRAME predsednica Karin z nekaj besedami tudi uradno začela, udeleženci pa smo ga nadaljevali z večerjo. Medtem ko smo pridno zajemali juho, se je ponudila možnost za spoznavanje naših treh hrvaških gostov: Tereze, Ive in Žarkota. Maja je hrvaški Narodni svet na državno srečanje vseh hrvaških FRAM povabil predstavnike Slovenije, zdaj, od 12. do 14. oktobra, pa so bili gostje predstavniki Hrvaške.

Udeleženci kapitlja smo bili člani Narodnega sveta FO & FRAMA Slovenije s predsednico Karin Černigoj in podpredsednikom Nejcem Presečnikom na čelu, vodstvo in predstavniki FO in Frančiškovih animatorjev iz Maribor – sv. Jožef, predstavniki FRAM Maribor, Sostro, Štepanja vas in Šiška. Vse nas načeloma povezuje Frančiškov duh. Tako je, načelo-ma. Frančišek nam je vsem vrednota in vsi si želimo, da bi

njegova načela postala naša načela, naša življenja pa pogosto raje sledijo drugim navodilom za uporabo. Da

bi nam Frančiškova spet nekoliko razjasnil, nas je br. Jurij Štravs popeljal skozi življenje tega ubožca in hkrati skozi samostan na vrt in zatem v cerkev. Dan smo zaključili s večericami in z Bogom v adoraciji.

Sobotno dopoldne je potekalo v globokem premišljevanju. Narodni svet je prenovil statut, ki ga je bilo potrebno pregledati in potrditi, torej uskladiti trideset čudi. Vendar smo se zavedali, da usklajevanje ni namen, ampak pot, ki bo omogočila Frančiškovim otrokom in mladim, da se Frančišku pustimo voditi k Bogu v enotnem in urejenem bratstvu. Statut je bil potrjen, popoldansko sonce in svetlo morje pa sta vabila na obalo. V teh sproščenih urah se nam je pridružilo še nekaj posvečenih bratov in sester. Med njimi je bila s. Metka Kos, ki nam je v drugem delu popoldneva skušala približati zakrament sv. maše kot vira moči na naši poti do Nebeškega kraljestva. Skupaj smo jo obhajali v cerkvi sv. Štefana. Prošnje, spontane in številne, in številni darovi, s katerimi je vsak simbolno sebe izročil Gospodu, so jo naredili u-Bogo. Med njo smo bili po Frančiškovo »v Bogu«.

O ubožtvu in več drugih vidikih Frančiškove duhovnosti nam je zvečer govoril br. Jakob Kunšič. Sledil je družabni večer in za njim večernice, po katerih smo se poslovili od Hrvatov, ki so že zgodaj naslednjega dne odhajali.

Nas pa je v nedeljo po maši čakala nova pot. Poromali smo v Strunjan, kjer smo duhovno-družabni kapitelj zaključili s piknikom na plaži. Da nas je hrana našla tudi tam, sta skrbela naša kuharja Brina in Slavc. Poti pa po pikniku ni bilo konec. Vsak se je po njej odpeljal na svoj dom. Dnevi, tedni in leta, ki jo gradijo, so sicer prestrma pot, da bi se po njej peljali, so pa takšna srečanja gorivo, ki nam pomaga da se ne nehamo vzpenjati.

Marija, FRAMA Šiška

Vodnjaki za afriko – WELL4AFRICA

Dragi bratje in sestre, naša dobrodelnost je že obrodila sadove. Frančiškovi iz vse Evrope smo že zbrali sredstva za vrtanje enega vodnjaka od treh. Tudi Slovenski OFS je prispeval svoj delež. Zbiranje pa se nadaljuje, poskušajmo zbrati čim več, da bomo lahko pomagali tam, kjer je pomoč najbolj dobrodošla. Svoj prispevek lahko nakažete na TRR:

SI56 0430 2000 3307 102

Namen: Afrika

FSR SLOVENIJE

Prešernov trg 4

1000 Ljubljana

Naj vam Bog obilno povrne vašo dobroto!

Prispela nakazila:

Anica Švab 200 €

Dolores Omahen 30 €

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (42)

XLII.

O lepih čudežih, ki jih je Bog storil po svetih bratih Bentivogliu, Petru iz Monticella in Konradu iz Offide. Kako je brat Bentivoglia v najkrajšem času ponesel gobavega petnajst milj daleč, z drugim je govoril sveti Mihael in k tretjemu je prišla Devica Marija in mu položila Sina v naročje.

Ankonska pokrajina je bila v starih časih kakor nebo z zvezdami okrašena s svetniki in z zglednimi brati, ki so kot nebeške luči z zgledi in nauki razsvetljevali in krasili red svetega Frančiška.

Med prvimi je bil brat Lucid (Svetlin) Starejši, ki se je v resnici svetil v svetosti in žarel od božje ljubezni. Njegova slavna govorica, od Svetega Duha razsvetljena, je s pridigami obrodila silno lepe sadove. Potem je bil brat Bentivoglia iz San Severina, ki ga je brat Masej videl, kako je v gozdu med molitvijo dolgo časa plaval v zraku. Zaradi tega čudeža je brat Masej, ki je bil takrat dekan, zapustil svojo dekanijo in stopil v red, kjer je tako sveto živel, da je storil mnogo čudežev v življenju in po smrti. Njegovo truplo počiva v Murru.

Omenjeni brat Bentivoglia je prebival nekoč sam v Trave Bonantiju, kjer je čuval nekega gobavca in mu stregel. Ko je prejel od svojega predstojnika ukaz, naj gre od tam in se napoti v drug samostan, ni hotel zapustiti gobavca. Poln goreče ljubezni ga je vzel na svoje rame in ga nesel od zore do sončnega zahoda vso pot petnajst milj daleč, dokler ni došel do samostana Monte Sancino, kamor je bil poslan. Te poti bi še orel v tako kratkem času ne mogel preleteti. In ob tem bož-

jem čudežu se je polastilo veliko strmenje in začudenje vseh v tistem kraju.

Zopet drug je bil Peter iz Monticella, ki ga je brat Servodeo iz Urbina, tedanji gvardijan starega ankonskega samostana, videl, kako je bil pet ali šest vatlov dvignjen od tal do križa na cerkvi, pred katero je molil. Tale brat Peter se je nekoč z veliko pobožnostjo postil štirideset dni pred praznikom svetega Mihaela nadangela. Ko je zadnji dan tega posta molil v cerkvi, ga je slišal mlad brat, ki se je nalašč skril za veliki oltar, da bi videl kako dejanje njegove svetosti, kako se je pogovarjal s svetim Mihaelom nadangelom. In besede, ki sta jih izgovorila, so bile tele. Sveti Mihael je dejal: "Brat Peter, zvesto si se trudil zame in na razne načine si mrtvičil svoje telo. Glej, prišel sem, da te potolažim in da me prosiš katerekoli milosti in jaz ti jo izprosim od Boga." Odgovoril je brat Peter: "Presveti knez nebeških trum, prezvesti gorečnik božje ljubezni in usmiljeni pokrovitelj duš, za to milost te prosim: izprosi mi od Boga odpuščanje mojih grehov."

Pa odvrne sveti Mihael: "Zahtevaj drugo milost, ker ti to zlahka izprosim od Boga." A brat Peter ni prosil drugega in nadangel je sklenil: "Iz zaupanja in pobožnosti, kaj ju gojiš do mene, ti preskrbim to in še mnogo drugih milosti." Po tem pogovoru, ki je trajal dalj časa, je sveti nadangel Mihael odšel in pustil brata vsega potolaženega.

Za časa tega svetega brata Petra je živel tudi sveti brat Konrad iz Offide. Ko sta prebivala v isti družini foranskega samostana v ankonski kustodiji, je šel brat Konrad nekega dne v gozd premišljevati o Bogu in brat Peter je šel skrivaj za njim, da bi videl, kaj se bo zgodilo.

In brat Konrad je začel moliti in vdano ter spoštljivo prositi Devico Marijo, naj bi mu izprosila od svojega ljubega Sina to milost, da bi vsaj malo okusil one sladkosti, ki jo je občutil sveti Simeon na praznik očiščenja, ko je nosil v naročju Jezusa, ljubega Zveličarja. Komaj je takole pomolil, ga usmiljena Devica Marija usliši. In glej! Prikaže se nebeška kraljica s svojim blagoslovljenim Sinom v naročju, obdana s presveto lučjo. Približa se bratu Konradu in mu položi v naročje blagoslovljenega Sina. Brat pa ga z veliko pobožnostjo sprejme, objame, poljubi in pritisne na prsi. In srce se mu je topilo od božje ljubezni in neizrekljive sladkosti. Tudi brat Peter, ki je skrit vse videl, je čutil v svoji duši neizmerno sladkost in tolažbo. Ko se je Devica Marija poslovila od brata Konrada, se je brat Peter v naglici vrnil v samostan, da bi ga oni ne videl. Toda potem, ko se je brat Konrad ves vesel in vzradoščen vrnil, mu je dejal brat Peter: "O nebeški človek, veliko tolažbo si danes dobil." Pa mu je odgovoril brat Konrad: "Kaj misliš s tem? Ali veš, kaj se mi je pripetilo?" – "Dobro vem, dobro vem," je rekel brat Peter, "kako te je Devica Marija s svojim blagoslovljenim Sinom obiskala." Tedaj ga je prosil brat Konrad, ki je bil resnično ponižen in je hotel samo

na skrivaj uživati božje milosti, naj tega živi duši ne pove. In med njima je nastalo tako veliko prijateljstvo, da sta bila v vseh rečeh enega srca in ene duše.

Brat Konrad je v siruolskem samostanu ozdravil tudi obsedenko, ko je zanj vso noč molil in se prikazal njeni materi. Drugo jutro pa je zbežal, da bi ga ljudstvo ne našlo in ga častilo.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

Se nadaljuje.

Posodobljeni prevod Alojzija Resa
pregledal in odmeve napisal br. Miran Špelič.

42. premišljevanje

Po Frančiškovih rožicah sledimo zdaj podobnim zgodbam o čudežih njegovih sobratov iz druge generacije; v tej rožici so navedeni kar trije iz Ankonske marke.

Brat Bentivoglia (Najtidobrohoče) poveže skrb za gobavca s pokorščino ob premestitvi. Sporoča nam, da Bog daje moč in možnost za opravljanje dobrih del tudi, ko se zdi, da jih bo izpolnitev pokorščine onemogočila.

Brat Peter je prosil nadangela Mihaela samo za odpuščanje lastnih grehov, ta pa mu je obljubil še večje milosti. Pogled na lastne grehe nam lahko odvrača oči od grehov bližnjih.

Med bratom Konradom in Petrom, ki je Konrada zasačil, kako mu je Marija dala v naročje Jezusčka, ni nastala zavist niti ga ta ni razglasil, ampak ju je to še bolj povežalo v bratskem prijateljstvu. Lahko se vprašamo, kako sprejemamo, ko so naši najbližji obdarjeni s posebnimi milostmi.

Pregledal in odmeve napisal br. Miran Špelič.
Se nadaljuje.

Brezčasne romarske pešpoti

Iz Žirov na Sladko Goro

Pred dobrim desetletjem so pešromarji z velikimi nahrbtniki na ramenih morda veljali za posebneže. Danes je drugače, pešačenje nasploh je moderno, daleč od izumrtja, in tudi kakšno organizirano romarsko društvo obstaja. Med njimi že od leta 2000 Društvo šmarničnih romarjev ŠmaR Žiri, ki goji izročilo prednikov in željo doseči bolj oddaljene romarske kraje s cerkvami, posvečenimi Mariji. Kar peš so bili že osvojeni kraji: Nova Štifta, Svete Višarje, Jeruzalemske gorice, Žeželj, Ankaran, Fara pri Kostelu, Hrastovlje, Záplaz, Marija Bistrica, Innichen, Sombotel in še marsikateri. Izhodišče društvenega daljšega romanja je vsakokrat v Žireh, kažipot letos kaže na Štajersko, na Prihovo in Sladko goro. »Zato, romar, ne boj se stopiti na neznano pot, da bi dosegel nepoznane cilje!«, sem prebrala v reviji Frančišek in se pridružila. Kljub napovedi, da bodo dnevne temperature tudi čez 35°C in da nas čaka nekaj razbeljenega asfalta. Pa tudi dobri ljudje med potjo ...

Po župnikovem blagoslovu pri žirovskem sv. Martinu, v soboto, 28. julija 2018, vodi romarje povsem domača pot mimo Ledinice, kjer se na hribčku, odelem v košate krošnje dreves, dviga božjepotna cerkev sv. Ane. Iz Žirovske kotline mimo Fužin, kjer so v 16. stol. še kovali žeblice, na Hotavljah, znanih po marmornju, se pot obrne vzhodno po Poljanski dolini. Že od časov freisinških škofov, koncem 13. in v 14. stoletju, je poseljena ta južna gorenjska dolina, predvsem pa polna življenja. Celotno nekdanje ško-

fjeloško gospostvo je v demografskem pogledu na prvem mestu. Oblaki so tu nadrealistični kot edinole v Španiji; *take je slikal slavni Katalonec Dalí*, je pred leti ugotovila slikarka Cita Potokar, ko je počitnikovala v naši vasi. Ive Šubic, priznani slikar, Poljanec, je največ lepote videl v poljanskih grapah in ljudeh. Skupaj z reko Soro hitimo mimo Tavčarjevega dvorca na Visokem proti starodavni Škofji Loki. Uradno je bilo mesto ustanovljeno leta 973, freisinški škofje pa so tu gospodovali vse do leta 1803, ko je avstrijski cesar posest poddržal. Na desnem bregu že združenih rek iz Selške in Poljanske doline stoji Puštalski grad iz 18. stoletja, v katerem je danes glasbena šola. Tu se konča Poljanska dolina, ki ločuje Polhograjsko hribovje od Škofjeloškega, severno pa se vleče greben od Lubnika, Starega vrha, čez Blegoš do Črnega vrha in se tam stika s Cerkljanskim in Selško dolino.

Mimo mnogih znamenj slovenske vernosti in cerkvic, položenih na terasah, više pa tudi bliže naši poti, se romarjem v sproščenem klepetu in smehu po slabih 30 km prikaže Sveti Duh. Naselje leži na Sorškem polju, v kraju pa stoji tudi grad. Njegova zgodovina sega v 17. stoletje, ko je takratni glavar škofjeloškega gospostva sezidal poznorenesančni dvorec Ehrenau. Po posestniku dr. Heimannu je v 18. stol. dobil ime Ajmanov grad. Med vojno so grad partizani požgali, leta 1956 so zapuščenega ponovno kupile redovnice in ga počasi obnavljale. V njem so l. 1956 posneli tudi nekaj kadrov protivojnega filma Dolina miru režiserja Franceta Stiglica. Od leta 2007 grad, preimenovan v Hišo kruha, velja za kulturni spomenik lokalnega pomena. Upravljajo jo sestre uršulinke. Hiša živi z obilico dogodkov in razvija mnoge duhovne programe. Z veseljem ponudi tudi zatočišče romarjem.

Nedeljsko jutro ni občutneje ohlajeno. Kamniške planine so v jasnini, pot ob poljih pa prav veličastna. Koliko hrane bo od raznolikih semen in zrnja! Razvaline srednjeveškega Starega gradu nad Smlednikom so nekaj časa usmerjevalec na vzhod, v Repnjah prija kaj hladnega, Skaručna pa je tudi romarski kraj, znan po cerkvi sv. Lucije in z mogočno kuliso Kamniških planin. V tem kraju je kot duhovnik v letih 1837/41 služboval Franc Ksaver, stric pesnika Franceta Prešerna. Tu, v senci Šmarne gore, naj bi nastalo več njegovih pesmi o lepotah Kranjske dežele, tudi tista, posvečena romarjem na Šmarno goro.

Vsakodnevna opoldanska molitev je zahvala za vse lepote, za dobrotnike na poti; da bomo tudi sami vedno bolj zreli, potrpežljivi in pogumni ljudje, ki ljubijo in ljubezen sprejemajo. Seveda je dodana še pobožna misel za zdravo pamet in primerno vreme ... Široki prodnati nanosi iz nedrij Kamniško-Savinjskih Alp so vse od Črnuč do Domžal skorajda združili kranjsko in ljubljansko kotlino v eno. Tudi v eno največjih in gospodarsko najmočnejših slovenskih občin. Domžale, včeraj še podeželje, danes mesto. Na bližnji Gorjuši stoji srednjeveški grad Krumperk, znan po Adamu Ravbarju. Bil je plemiške krvi in poveljnik deželne konjenice. Odlikoval se je kot odličen strateg v spopadu s Turki pri Sisku leta 1593. Svojim dvestotim konjenikom je pridružil hrvaške in bosanske čete ter koroško, avstrijsko in štajersko cesarsko vojsko in tako Turkom preprečil zasedbo Dunaja. Bravo, Adam Ravbar, hvala za tvoj pogum!

Ravnina se po slabih 30 km potegne prav do Doba, do začetnih nizkih zaobljenih gričkov Zasavskega hribovja. Danes smo gostje v Hiši na travniku, v res prijetnem hostlu.

Pot tretjega, ponedeljkevega dne nas usmeri proti Moravški dolini skozi Krtino, Brezje pri Dobu in Vrhpolje proti gradu Tuštanju, ki je sicer tudi zaželena poročna lokacija. Pričaka nas sedanji lastnik gradu in sprehodimo se skozi prostore, ki jih obnavlja, restavrira, ohranja originalno opremo.

Srečamo evropsko pešpot E6 ter se čez Katarijo po prijaznem gozdu in travnikih povzpemo do Planinskega doma Ušte-Zerenk (658 m). To je eden mlajših slovenskih planinskih domov (2013), a že kandidat za naziv *Naj planinska koč*. Ob prijaznem oskrbniku, pravi *goveji župci* in še s podarjenim sladoledom v roki uživamo ob pogledu na Moravsko dolino in Kamniške planine v ozadju. Obnavljamo svoje geografsko znanje, Limbarska gora nam s severa pošilja nekaj deževnih kapelj v pozdrav. Nadaljujemo proti Slivni po senčnem slemenu, ki nas proti jugu ločuje od Save. Ves današnji dan se gibljemo v samem geometrijskem središču in težišču Slovenije; prav kmalu dosežemo tudi Geoss. Pot na Klenik, ob kateri se zvrsti niz hrastovih kipov, nas popelje do povečave vaške situle. Opisne table v okolici oznanijo, da je bilo to veliko zgodovinsko prizorišče v starejši železni dobi. Polno je utrjenih naselbin, svetišč in grobišč izpred 2500 let. Arheologija bo počakala, mi pa se precej strmo vzpnemo na 852 m, do Zasavske Svete gore, ki daje z utrjenim obzidjem vtis mogočne trdnjave. V višave kipi cerkev Marijinega rojstva, ki nam za zaključek dneva ponudi

duhovno hrano, zavetje Planinskega doma na Zasavski Sveti gori (822 m) ter dodana dobrotljivost Marinke in Fani pa žgance in obaro za telo. Sonce zahaja za prehojenimi kilometri, v dolini se prižigajo luči, luna ima še obilno lice in razliva svetlobo na eno stran Zasavcem, na drugo pa tja pod Čemšeniško planino. Poslavlja se dan, ko goduje baskovski svetnik, ustanovitelj jezuitov, Ignacij Lojolski. Njegovo ime v latinščini pomeni *ogenj*. Dan je tudi nas ogrel, v vsakršnem pogledu.

Še fotografija za slovo od Zasavske gore in torkovo zgodnje jutro nas spušča do Izlak. V pogovoru zaživi tudi lik misijonarja na Madagaskarju, duhovnika Janka Slabeta. Sicer doma iz Petkovca pri Rovtahn je poznan tudi mnogim Žirovcem. Svoje mladostne moči, dobroto in ljubezen je daroval Antešakom. Bolan, nikdar pa malodušen je kasneje služil ljudem prav teh zaselkov, kjer danes hodimo. Kakšen Človek! *Želim ti ljudi, ki ti bodo prisluhnili in te razumeli, ti vlivali moč in šli s teboj z roko v roki*, v mislih povzamem tudi meni ljubo Sokratovo misel, ki smo si jo pred leti na našem domu izrekli z g. Jankom.

Navzgor proti Čemšeniku zavija pot na Razbor, čez Jesenovo; lepa imena imajo ti osončeni kraji, nad katerimi bdi Čemšeniška planina. Ob poti se šibijo drevesa polna zrelih sliv in zgodnjih jabolok, ljudje pa povsod prijazni. Zanima jih od kod in kam gre romarska družčina. Ob razgledni vzpetini Krvavici na vzhodnem robu Čemšeniške planine, blizu razpotja za Zajčevo koč, Vrhe in Partizanski vrh (Sveta Planina), prvič pogledamo v Savinjsko dolino. V daljavi oko prepozna grad Žovnek, dimnik v Šoštanju tudi *kadi*.

Skozi Loke dosežemo naselje Tabor, ki se postavlja z mogočno cerkvijo sv. Jurija, obenem je kraj občina v spodnji Savinjski dolini. Prileže se oddih in kramljanje s prijaznimi domačini. Združeno zadoni *Slovenija, od kod lepote tvoje ...*

Proti Preboldu se skupaj s slikovitimi hmeljišči sončijo Ojstriška vas, Grajska vas ... in mi z njimi. Vse poti ob hmeljiščih so prave in nas končno usmerijo k Savinji. Čudovita senčna pot ob reki pelje današnjemu cilju naproti, proti Žalcu, do ribnika Vrbje. Ta obsega 13 ha in z bogato vegetacijo nudi življenjski prostor številnim živalskim in rastlinskim vrstam. Okoli ribnika poteka ekološka učna pot z opisnimi tablami in galerijo lesenih skulptur na prostem. Še nekaj korakov in po današnjih 33 km nas sprejme Karitasov dom župnije Celje s čudovito enolončnico in pecivom. Še nekaj prijetnega klepeta in druženja v sobah in prijetno šumeča reka nas uspava.

Sredin dan nam oznanijo ptice v rodovitnem vrtu za Škofijskim domom, mi pa veselo odhitimo k Petrovski Mariji. Ob 8. uri se oglasijo mogočni zvonovi v Petrovčah nam, romarjem v čast. Tudi sprejem in vodenje po starodavni baziliki, ki ji je častni naziv leta 1984 podelil papež sv. Janez Pavel II. in je od leta 2011 osrednje Marijino svetišče celjske škofije, nikogar ne pusti hladnega. Svetlo in baročno razgibano lepoto, ki je nastala v drugi četrtini 18. stoletja iz stare gotske, po arhitekturi in opreči uvrščajo med prvorazredne kulturno-umetnostne spomenike. Marijin nasmeš z glavnega oltarja pa je skoraj malce navihan in spravi v dobro voljo vsakega romarja.

Čudovit je začetek današnje etape, a še vročih 30 km nas loči od Zreč, zato romar – pot pod noge! Ob Savinji nadaljujemo, kjer smo končali včeraj, obrežje je sicer še v hladu, zelo živahno, vabeče s ponudbo, celjske ceste pa nam uro za tem že močno

ogrejejo podplate. Vsak dan se je neke potrebo oskrbeti s hrano in pijačo, tokrat se v Celju. V Novi vasi stoji cerkev Svetega Duha, od tam pa naš idilična pot popelje vse do umetnega Šmartinskega jezera. Jezero ima dobrih 12 km obale s številnimi zalivi, prvotno, od leta 1970 je služilo kot severni zadrževalnik visoke vode pred poplavami za knežje mesto. Sčasoma pa je to postala vse bolj urejena izletniška točka Celjanov. Toliko vode sredi prijaznih štajerskih gričev!

Ko korak usmerimo severneje proti Vojniku, v daljavi, tam nad Belim potokom pri Frankolovem, prepoznam ruševine gradu Lindek, malo vzhodneje pa Konjiško goro s Stolpnikom. Glej, tam čez Kislico in navzdol v Beli potok smo lansko jesen hodili! Enkrat pa čez Sv. Tomaža po Drameljski planinski poti! V teh koncih, v Novi cerkvi pri Vojniku, je pred 190 leti hodil in deloval kot kaplan tudi blaženi Anton Martin Slomšek. Po njegovih pismih sodeč je bilo to obdobje zanj posebej srečno in ustvarjalno. Buditelj narodne zavesti je v svojih pridigah in pismih odločno zagovarjal slovenstvo, materni jezik in dolžnost živeti iz duhovnih in narodnih korenin. Veličina Slovenca, ki se je postavil ob bok velikim osebnostim drugih narodov.

Hojo ob prometni cesti si krajšam z razmislekom o Slomšku, vas Stránice pri Frankolovem pa priključim žalosten spomin na zločin med drugo svetovno vojno, ko so Nemci na jablane obesili 98 talcev.

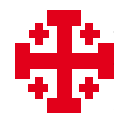
Lepa stranska dolina nas nato popelje mimo ribnikov do gostišča, kjer romarje čaka zaslužena večerja. Še skok čez hrib in današnji cilj v Zrečah, enem najmlajših slovenskih mest, je osvojen. Noč je precej nevihtna, sprememba vremena za dan prehitveva ...

V četrtek, zadnji dan naše avanture, se ob dvigajoči megli najprej povzpne do cerkvic na Brinjevi gori, ki smo jih opazili že

prejšnji dan ob prihodu v Zreče: sv. Marija, imenovana štajerske Višarje, sv. Martin in sv. Neža. Sama Brinjeva gora ima starejšo zgodovino od cerkva, saj je bila že v železni dobi in v času Rimljanov tu utrjena naselbina. Tudi brata Ciril in Metod, misijonarja iz Soluna in sozavetnika Evrope, sta obiskala te kraje pred dobrimi 1100 leti in morda prenočila v bližnji kartuziji Žiče. Pa daleč sta imela še do Rima ...

Zadnji dan je v nadaljevanju namenjen raziskovanju *gorc*. Vsi griči in hribočki tod okoli, ki imajo na svojih pobočjih vinograde, se preprosto imenujejo *gorca*. Ko se bližamo Oplotnici, nas spremlja visoka vlaga, s Pohorja se vlečejo črne megle, pogledi pa že sežejo do najvzhodnejšega cilja na naši poti, k Prihovski Mariji. Prijeten je sprehod s kratkim vzponom k Marijini cerkvi, ki sredi slikovite vinorodne pokrajine ponosno stoji na koncu slemena vasi Prihova, nedaleč od Slovenskih Konjic. Sreča se je srečati s srečnim duhovnikom! Zanosno nam predstavi prečudovito stvaritev naših prednikov, cerkev Marije Vnebovzete. Razkošno poslikana notranjost, zlati oltarji, Marija v glavnem oltarju obdana s smejočimi angeli. Prevzeti smo od lepote. Sledi etimološka razlaga nenavadnega imena naselja Prihova: beseda je po vsej verjetnosti iz poljščine, kjer *chowa* pomeni skrivati se, biti skrit. Poljaki imajo kar nekaj krajev, ki se končajo na *chowa*. Najbolj znana je božja pot Čestohova, kar pomeni često, pogosto skrita. Tudi slovenska Prihova je skrita, a obiskovalca z lepoto očara, ko jo odkrije.

Do cilja nas čaka še 16 km v glavnem asfaltne ceste po Dolgi gori. Za romarji je že dolga pot, utrujenost z dnevi narašča, lahko se od vročine tudi zvrti, če parafraziram Kreslina. Po krajši nevihti, ki jo pričakamo na varnem, nas spremlja še dež, ki je k sreči prav rahel. Pot sedaj zavija

južneje, bolj v smeri Šmarja pri Jelšah, tudi Boč se je približal. Štajerska pokrajina valovi na gorcah, imena vasi se izmenjujejo in končno se razveselimo krajevne table Sladka Gora. Zelo zgovorno opisno ime, ki pove, da tod okoli pridelujejo sladko vino. Nedaleč stran rojeni Slomšek je kar zapel: *Sladko vince piti to me veseli*, Prešeren pa: *Prijatli, obrodile so trte vince nam sladko*. Romarji po skupno 180 km poti smo šli na pivo ob čestitkah, objemih, stisku rok, ganjenosti, hvaležnosti, z zanosom, v upanju, da bomo ostali iskreni iskalci, da bomo dočakali še neznane poti, nepoznane cilje ... Na zdravje tokratnemu!

2. avgusta 2018 je sledila še delavniška sveta maša v enem izmed najlepših slovenskih svetišč – na Sladki Gori. Kaj vse so zmogli načrtovalci in gradbeniki baročne dobe! Lepe umetnosti arhitektura, slikarstvo in kiparstvo so tu dosegle božanskost, sladkost umetnosti. Stojimo in se čudimo. V naših mislih so zahvale, priprošnje, tudi težave ...

Kdor obišče Marijini cerkvi na Prihovi in Sladki Gori, odhaja domov trikrat potešen: kot romar, kot občudovalec umetnosti in kot ljubitelj narave. To je misel organizatorke Nuše Svoltšak, ki je pot trasirala, prehodila, vse logistično pripravila in skrbela, da je vsakodnevni ritem najbolje tekkel.

S postankom v bližnjih Ločah smo veselo zaključili daljšo romarsko pot Društva ŠmaR Žiri za leto 2018, na kateri smo v spomin vtisnili nepozabne trenutke, čudovito stvarstvo ter dobre ljudi.

Doživeli smo vse, o čemer govori star irski romarski blagoslov: *»Naj ti tvoja pot pride prijazno naproti. Naj ti veter krepi plêča. Sonce naj ti gládi in greje obraz. Dež naj rahlo napojí tvoja polja. In dokler se spet ne srečava, naj te Bog váruje v svoji mehki dlani!«*

Majda Debeljak

S kolesom od Marije do Marije

Za jubilej iz Ljubljane v Medžugorje

Tokratno kolesarsko potovanje v Medžugorje je jubilejno dvajseto. V dvajsetih letih smo kolesarji, člani Društva prijateljev svete dežele, pod vodstvom patra Petra Lavriha, prepotovali tako rekoč pol Evrope. Bili smo na severu v baltskih deželah, pa na jugu od Črne gore, Albanije in Grčije do Turčije, na zahodu v Nemčiji, Španiji in Portugalski, na vzhodu v Srbiji, Romuniji in Bolgariji, lahko pa sem še kaj izpustil. Kolesarji si srčno želimo, da bi kakšno podobno pot opravili tudi prihodnje leto.

Letošnja pot nas je vodila v kraj, kjer se je leta 1981 s sporočilom o miru domnevno prikazala Marija. Ta kraj v občini Čitluk v Hercegovini je postal priljubljena točka za romarje iz vse Evrope in od drugod. Našo pot smo začeli v Ljubljani v viški cerkvi svetega Antona in se v deževnem vremenu odpravili proti Beli krajini, kjer je bilo v župnišču v Podzemlju naše prvo prenočišče. Vsak dan smo začeli ali končali s sv. mašo, potem pa hajd na kolesarski sedež in »guslaj«! V šestih dneh smo prekolesarili skoraj 600 km, torej dnevno po 100 km.

V nadaljevanju nas je pot vodila v Karlovac, od tam pa po zelo prometni cesti do Slunja, kjer smo drugič prespali. Pri kraju Ozalj je avtor članka preizkusil, kako trd je asfalt. Naša kolegica dohtarca Marija je poskrbela za odrgnine in odpeljali smo se naprej. V nadaljevanju smo se ustavili pri salezijancih na Plitvicah, kjer smo imeli mašo in še najedli smo se. Medtem je zunaj močno

deževalo. Na koncu Krbavskega polja smo se povzpeli v mesto Udbina. Pred mestom nas je najprej pozdravila velika bela »cerkev hrvaških mučencev« v spomin na hrvaške padle »branitelje« v različnih obdobjih zgodovine: v 15. stoletju proti Turkom, v 2. svetovni vojni in povojni komunistični oblasti, v hrvaški domovinski vojni. Pred njo stoji kip papeža Pavla II., ki je leta 2003 blagoslovil temeljni kamen za cerkev. Prespali smo v Gračcu. Ta dan smo prevozili 125 km.

Naslednja etapa je bila najdaljša na naši poti, dolga kar 135 km. Takoj iz Gračca smo se zagnali v 17 km dolg klanec. Na vrhu so močnejši počakali šibkejši, potem pa smo družno nadaljevali pot. V mesto Knin smo prispeli že lačni. Jože in Janez sta nam pripravila kosilo iz spremljevalnega avtodoma, potem pa smo se odpravili na ogled mesta. Knin ima pomembno strateško lego, saj leži na križišču prometnih poti proti Dalmaciji in notranjosti. Imenujejo ga tudi kraljevsko mesto. Od konca 1. tisočletja in nato 500 let je bil namreč sedež hrvaške države, o čemer priča tudi trdnjava nad mestom. V SFRJ je bilo v mesto in

okolico naseljenih veliko Srbov, kar je v začetku devetdesetih povzročilo hudo državljansko vojno. Tu je bila tudi velika vojašnica, v kateri je svoj vojaški rok odslužil tudi naš kolesarski kolega Anton. Srbi so tu ustanovili t.i. Srbsko krajino in se hoteli priključiti Srbiji. Posledice teh nasprotij so vidne še danes. V kraju Kijevo nas je nekaj zavilo iz začrtane poti na ogled izvira reke Cetine. Z ogledom smo se zamudili približno pol ure, ravno toliko, da nas je v zadnjem delu Peruškega jezera ujela nevihta. Zavetišča ni bilo nikjer, zato smo samo guslali dalje in prišli do prenočišča mokri kot cucki. V prenočišču Janković smo najprej skočili pod vroč tuš, nato pa v suhe cunje. Ob poti smo lahko videli mnogo požganih srbskih hiš in drugih dokazov, da so tu živeli Srbi.

Zjutraj smo po stolah v svojih sobah pobirali mokre drese, ki se čez noč niso uspeli posušiti. Tudi kolesarski čevlji so bili še vlažni. Po zajtrku smo se odpravili v mesto Sinj. Tu takoj začutiš mediteransko vzdušje. Mesto je lepo urejeno, turistov je veliko. Pater nas je odpeljal v samostan, kjer nas je po maši sprejel

Letošnja ekipa pred viško cerkvijo

gvardijan in nam razložil zgodovino kraja. Povsod znana vsakoletna prireditev »sinjska alka« je spomin na dogodek iz leta 1715, ko so Turki poskušali zavzeti sinjsko trdnjavo, ki so jo branile vojaške enote Beneške republike. Jutro po obleganju je pod trdnjanskim obzidjem ležalo 10.000 turških vojakov (posledica bolezni in izčrpanosti), njihova vojska pa se je umaknila. Sinjčani so zmago pripisali Sinjski Gospi, ki so jo pred bitko prinesli iz frančiškanskega samostana v trdnjavo. Že naslednje leto so sliko kronali, kasneje pa okrasili z zlatim okrasjem. Slika danes visi v cerkvi.

Nekaj kilometrov pred spustom na Imotsko polje smo v kraju Cista ob naši poti naleteli na *stečke*, bogomilske nagrobne spomenike iz 14. in 15. stol. Marinko in še nekaj kolesarjev so tako prevzeli, da so tam ostali še nekaj časa. Imotsko polje je značilno kraško polje s površino 95 km², na njegovem zgornjem robu pa leži mesto, po katerem je polje dobilo ime. Prenočili smo v prijetnih sobah z balkoni, iz katerih je bil lep razgled na rodovitno in dobro obdelano polje, na katerem pridelujejo tobak, koruzo, sadje in grozdje. V neposredni bližini mesta sta dva naravna bisera – Modro in Rdeče jezero. Gre za dve presihajoči kra-

Modro jezero pri mestu Imotski

ški jezери. Modro jezero je bilo prvotno podzemno jezero. S porušitvijo stropa v kraško jamo pa je postalo zunanje. Njegova največja globina je 90 metrov. Gladina vode skozi leto niha. Rdeče jezero je nastalo s porušitvijo stropa nad kraško jamo, ki se je potem napolnila z vodo. Speleologi predpostavljajo, da je jezero globoko od 280 do 350 metrov in je po nekaterih podatkih najgloblje jezero v Evropi (menda seže do morske gladine). Jezero je dobilo ime po rdečih stenah, ki ga obdajajo.

Darovi za Sveto deželo (avgust–september 2018):

- 10 € Justina Doljak, Ivanka Furlan, Karla Pangeršič, Jožica Susman, Mara Vilar
- 15 € Janez Malnar
- 20 € Marija Alatič, Gašper Blažič, Kamila Bonutti Hajdinjak, Marija Firbas, Cecilija Kavčič, Marija Kolenc, Marijana Kovač, Alojzija Munda, Alojzija Munda, Majda Sever, Stanislav Stanič, Pavle Šijanec
- 30 € Dolores Omahen, Dolores Omahen
- 40 € Ana Marija Mihelčič
- 50 € Marija Car, Jožef Rutar, Dragica Šebanc, Magdalena Urbas
- 60 € Nika Beravs, Vlasta Globevnik
- 725 € Skupaj**

Mejne formalnosti so bile v nasprotju z našimi predstavami zelo enostavne. Pot smo nadaljevali skozi naselja Drinovci, Tiheljina do vasi Klobuk, kjer smo zavili malo v stran do izvira reke Trebižate. Kmalu za mestom Ljubuški je del ekipe zavil proti znanim slapovom Kravica na istoimenski reki. Slapovi kot v amfiteatru padajo 25 m globoko. V Medžugorje smo prispeli v zgodnjem popoldnevu. Medžugorje je znan romarski kraj, v katerega se zgrinjajo romarji iz vse Evrope, pa tudi romarje s poševnimi očmi smo videli. Junija 1981 so se na hribu Crnica začela prikazovanja device Marije, ki pa jih Katoliška cerkev doslej še ni priznala. Prikazovanja so se dogajala tudi kasneje in kraj se je v treh desetletjih razvil v svetovno znano romarsko središče. Naš program potovanja se je žal končeval, zato je oba kraja prikazovanja (Crnica in Križevac) obiskal le manjši del ekipe. Moram reči, da sem tu pred nekaj leti tudi jaz začutil posebno energijo. Manjša skupina kolesarjev je naslednji dan odšla na obe gori.

Zvečer smo se vsi kolesarji udeležili svete maše na prireditvenem prostoru za cerkvijo, ki sprejme več tisoč ljudi. Kar žal nam je bilo, da končujemo naše 6-dnevno druženje, polno doživetij. Na poti smo si nesebično delili dobro in slabo, vsak je prinesel v skupino neko svojo osebno noto. Že popoldan smo iskali možne prevoze nazaj v Slovenijo. Največ se jih je odločilo za avtobusni prevoz, peščica pa se nas je pridružila Rudiju v avtodomu.

Marjan Bajt

Adventni Berlin

z vlakom; 4 DNI - ZA MIKLAVŽA!
OD 6. DO 9. DECEMBER 2018

Berlinski zid, ostanki, Brandenburška vrata, Unter den Linden, katedrala Sv. Hedvige, Nemški muzej, Podstamer Platz, Pergamonmuseum, Altes Museum, Berliner Dom, Marienkirche, Reichstagsgebäude ... le nekaj naštetih znamenitosti, ki jih bomo razporedili skozi 3 dneve bivanja v Berlinu.

Program:

- ☞ 6.12.: ob 9.00 vlak iz Ljubljane smer München in naprej ICE smer Berlin. Namestitev v Berlinu za 3 noči na osnovi B&B.
- ☞ 7.12.: ogledovanje mestnih znamenitosti, ki jih bo pripravil izseljeniški župnik g. Dori. Možnost večerne predstave v operi ali kakšna druga predstava, izbire je veliko, ni še nič določenega. Imeli bomo dnevno vozovnico za javni prevoz (cca 5 €/dan).
- ☞ 8.12.: Slovesni praznik Brezmadežne bomo praznovali na nemško-slovenski župniji.
- ☞ 9.12.: ta dan bo nov vozni red, zato ura odhoda v jutranjem času.

Cena romanja: 350 € (za člane).

Cena vključuje: vožnjo z vlakom, 3x spanje v hotelu v Berlinu na osnovi B&B.

Cena ne vključuje: dnevnih kart za javni prevoz v Berlinu, vstopnin, vstopnic.

Prijave sprejemamo takoj, največ 35. Prijava je sprejeta, ko je vplačan prvi del 200€.

PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcs.si

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebnega dokumenta, e-naslov in telefon

GOBOVA JUHA

Bratje in sestre iz KB Šiška že tradicionalno en konec tedna v septembru preživimo v prijetni hišici v zavetju pohorskih gozdov. Poleg duhovnih darov smo letos okušali tudi bogato bero jurčkov. Bratstvo gradimo tudi s skupnim pripravljanjem obrokov. Tokrat smo skuhali GOBOVO JUHO.

Že ob zori smo se odpravili v gozd. Po dveh urah so bile naše košare polne lepih, zdravih jurčkov. Juha je še boljša, če so v njej mešane gobe, ki pa jih moramo zares dobro poznati.

Najprej smo v vodo dali na kocke narezan krompir. Kuhali smo ga 10 minut. Potem smo dodali očiščene in narezane jurčke, sol, poper in lovorjev list.

Nato smo na dveh žlicah olja prepražili žlico moke in strt česen. Vse skupaj smo zakuhali v vrelo juho in jo pustili na zmernem ognju še 20 minut. Jed smo obogatili s kisló smetano in jo posuli s svežim sesekljanim peteršiljem.

V kuhinji je že prijetno dišalo. Slastna juhica je razveselila prav vse, ki smo sedeli za mizo. Upamo, da bo razveselila tudi vas. Pa Bog žegnaj!

Nagradna številčnica

Poiščite besede, ki jih zahtevajo opisi, in njihove črke pripišite k številkam. Črke nato prenesite v lik. Ob pravilni rešitvi boste v vodoravnih vrstah prebrali ime in priimek člana reda manjših bratov, ki se je rodil 13. septembra 1861 v vasi Konovo pri Velenju. Od svojega sedemnajstega leta je deloval na Hrvaškem. Bil je tudi prvi provincial leta 1900 tam ustanovljene

samostojne frančiškanske province sv. Cirila in Metoda. Svoje besede je potrjeval z zgledom svojega življenja in dosegel »junaško stopnjo kreposti«, kar je bilo potrjeno z dekretom rimske kongregacije za zadeve svetnikov, ki so ga prebrali 18. decembra 2000 v navzočnosti papeža Janeza Pavla II. Umrl je leta 1933. God tega božjega služabnika obhajamo 18. marca.

Sestavila: Frančiška Pavlič

1 2 3 4 5 6 7 8 = drug izraz za strahenje, vzbujanje strahu z gibi ali zvoki,

9 10 11 12 13 14 = slovenski mladinski pisatelj (Josip, 1884-1944), avtor priljubljene trilogije o Kekčevih dogodivščinah,

15 16 17 18 19 20 = kdor veruje, pripadnik kake vere.

1	10	14	5	17
9	16	6	12	8
2	19	11	15	13
4	18	7	3	20

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi: **Drinske mučenke.**

Na uredništvo ste poslali 21 pravih odgovorov.

Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

Tokratni nagrajenci so:

1. nagrada: **Blaž Brecl**, Čufarjeva 1A, SI-3212 Vojnik.
2. nagrada: **Tončka Galjot**, Na Kresu 24, SI-4228 Železniki.
3. nagrada: **Marija Jenko**, Zg. Brnik 75, SI-4207 Cerklje.

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 1. decembra 2018. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Christian Gostečnik: Psihoanaliza in religiozno izkustvo;
2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat;
3. nagrada: CD Klarin božič

Christian Gostečnik OFM PSIHOANALIZA IN SAKRALNO IZKUSTVO

Psihoanalitična relacijska paradigma predpostavlja, da imata tako religiozni kot nereligiozni človek svoje psihične razloge za vero oziroma nevero. Zato je pomembno ugotoviti v kakšnega Boga verujoči veruje oziroma v kakšnega Boga neverujoči ne veruje. Tudi religiozna oseba namreč ne veruje v Boga v katerega nereligiozna oseba ne veruje ali ne more verjeti.

format 15 × 20,5 cm
trda vezava
obseg 456 strani
cena 20 €

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

